

Iktatószám: NSZFH/dszc-bethlen/005276-1/2026

**A DEBRECENI SZC BETHLEN GÁBOR KÖZGAZDASÁGI
TECHNIKUM ÉS KOLLÉGIUM**

SZAKMAI PROGRAM

Készítette: Kerek-Alföldi Éva Angéla igazgató

**Elfogadta: Debreceni SZC Bethlen Gábor Közgazdasági Technikum és
Kollégium oktatói testülete**

**Jóváhagyta: Szilágyi Sándor főigazgató, Tirpák Zsolt kancellár
egyetértésével**

Debrecen, 2026

Tartalomjegyzék

1. Általános rendelkezések	3
1.1. <i>A szakmai program célja, feladata</i>	3
1.2. <i>A szakmai program hatálya</i>	5
1.3. <i>Jogszabályi háttér</i>	5
2. Nevelési program	6
2.1. <i>A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai</i>	6
2.1.1. <i>Általános célok, az intézmény főbb feladatai</i>	6
2.1.2. <i>Kulcskompetenciák</i>	7
2.1.3. <i>Oktatási céljaink</i>	12
2.1.4. <i>A szakmai oktatás feladatai, eszközei, eljárásai</i>	13
2.1.5. <i>A kollégiumi nevelés legfontosabb célkitűzései</i>	14
2.2. <i>A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok</i>	15
2.3. <i>Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai</i>	19
2.4. <i>A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje</i>	22
2.5. <i>A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga, gyakorlásának rendje</i>	32
2.6. <i>A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a képzésben részt vevő személy, az oktató, a szakképző intézmény és a szakképző intézmény partnerei együttműködésével kapcsolatos feladatok és egymással való kapcsolattartásuk formái</i>	33
2.7. <i>A tanulmányok alatti vizsga szabályai</i>	35
2.7.1. <i>A tanulmányok alatti vizsgák fajtái, szervezése, lebonyolítása</i>	36
2.7.2. <i>Vizsgatárgyak követelményei és értékelési rendje</i>	41
2.7.3. <i>Ágazati alapvizsga</i>	41
2.7.4. <i>SNI vagy BTMN tanuló esetében alkalmazandó szabályok</i>	42
2.7.5. <i>A tanulmányok alatti vizsga eredményeinek dokumentálása</i>	43
2.8. <i>A felvétel és az átvétel helyi szabályai, ehhez kapcsolódóan a szóbeli felvételi vizsga követelményei</i>	44
2.9. <i>Kizárólag mikrotanúsítvány megszerzésére létesített felnőttképzési jogviszony esetén a mikrotanúsítvány kiadásának szakmai előképzettségre vonatkozó feltétele</i>	45
2.10. <i>Digitális bizonyítványok</i>	46
2.11. <i>Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv</i>	47
3. A közismereti oktatásra és ágazati alapoktatásra vonatkozó oktatási program	48
3.1. <i>A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma, valamint megszervezésének és választásának elvei</i>	48
3.2. <i>A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai</i>	49
3.3. <i>Az érettségi vizsgával összefüggő szabályok</i>	53

3.4. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái ..	54
3.5. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	56
3.6. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek és ehhez kapcsolódóan a mindennapos testnevelés megvalósításának módja és az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv	57
3.7. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	59
3.8. A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok	60
3.9. Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek	61
4. A szakirányú oktatásra vonatkozó képzési program	63
4.1. Jogszabályi környezet	66
4.2. Okleveles technikusképzés	67
4.3. Szakmánként a megtanítandó és elsajátítandó tananyagelemek	67
4.3.1. Pénzügyi-számviteli ügyintéző.....	67
4.3.2. Vállalkozási ügyviteli ügyintéző	68
4.3.3. Turisztikai technikus	69
4.4. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy teljesítménye ellenőrzésének és értékelésének, illetve minősítésének módja	70
4.5. A szakmai vizsgához kapcsolódóan szervezett egybefüggő felkészítés rendje	71
5. Teljes körű egészségfejlesztési program	71
6. Az elérhető pályaorientációs szolgáltatások.....	72
7. A magasabb évfolyamba lépés feltétele	74
8. Egyéb szakmai programok.....	75
8.1 Projektoktatás	75
8.2 A tanuló felmentése az órák, foglalkozások látogatása, a követelmények ismételt teljesítése alól, továbbá a korábbi tanulmányai, megszerzett gyakorlatának beszámítása, valamint a szakmai oktatás időtartamának csökkentésének szabályai	76
8.3 Az előkészítő évfolyam szakmai tartalma	76
8.4 A felnőttek szakmai oktatására és képzésére vonatkozó speciális rendelkezések	77
8.5 Mesterséges intelligencia alapjai oktatás szakmai tartalma	78
9. Mellékletek.....	80
9.1. Képzések óratervi hálói	80
9.2. Közismeretei kerettantervek.....	80
9.3. Az érettségi vizsgatárgyak vizsgakövetelményei	80
9.4. Képzési és kimeneti követelmények	80
9.5. Képzési programok a Debreceni Egyetemmel	80
9.6. Ágazati alapvizsga szabályzat	80
9.7. Duális partnerekkel közösen készített képzési program.....	80
10.Záró rendelkezések	81

1. Általános rendelkezések

1.1. A szakmai program célja, feladata

A szakképző intézményben a nevelő és oktató munka a képzési és kimeneti követelményekre figyelemmel kidolgozott szakmai program alapján folyik, mely a szakképző intézmény valamennyi évfolyamát átfogja.

A szakmai programot a szakképző intézmény dolgozza ki és a szakképző intézmény honlapján teszi közzé.

A szakképző intézményben a szakmajegyzékben meghatározott szakmára felkészítő szakmai oktatás és szakképesítésre felkészítő szakmai képzés folyik. A szakmai oktatás a képzési és kimeneti követelmények alapján ágazati alapoktatásban és szakirányú oktatásban történik. A szakmai oktatás keretében az ágazati alapoktatással és a szakirányú oktatással párhuzamosan vagy attól függetlenül a közismereti kerettanterv szerinti oktatás folyik.

A szakmai vizsgára történő felkészítés a szakképző intézmény feladata, amely a kötelező foglalkozások keretében történik. A szakmai vizsgára történő felkészülést a szakképző intézmény szabadon választható foglalkozások biztosításával is segíti. A szakmai vizsgára a képzési és kimeneti követelmények szerinti felkészítésért a szakképzési munkaszerződéssel rendelkező tanuló, illetve képzésben részt vevő személy tekintetében meghatározott feltételek szerint a duális képzőhely a szakképző intézménnyel közösen felel.

A szakképző intézmény a tevékenységét minőségirányítási rendszer alapján végzi.

A szakmai oktatáshoz kapcsolódóan a tanuló vagy képzésben részt vevő személy kérelmére a szakképző intézmény a tanulási eredmény igazolására szolgáló, tárgyleírást (tematikát) is tartalmazó mikrotanúsítványt állít ki a tanulmányi rendszeréből a kérelemben szereplő sikeresen elvégzett szakmai tantárgyról. A szakképző intézmény által kiállított a tanulási eredményt igazoló mikrotanúsítvány, a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottságának pozitív döntése esetén, az intézmény felsőfokú tanulmányaiba a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) szabályai szerint beszámítható.

Az intézmény a minőségirányítási rendszer alapján szervezeten, mérhető célok mentén végzi tevékenységét, amely biztosítja a folyamatos fejlődést és a partnerek elégedettségét. A pedagógiai munka középpontjában az alap- és kulcskompetenciák fejlesztése áll, amelyet az ágazati alapvizsgák, szakmai és érettségi vizsgaeredmények javításával kíván elérni az iskola. A tanulásmódszertan és a projektalapú oktatás bevezetése hozzájárul a korszerű tanulási környezet kialakításához, a diákok kompetenciáinak fejlesztéséhez.

A duális szakképzés folyamatos fejlesztése révén a tanulók korszerű szakmai ismeretekhez, új technológiákhoz jutnak, miközben az intézmény a gazdasági szereplőkkel való együttműködés erősítésére törekszik. Az oktatók szakmai és digitális kompetenciáinak fejlesztése, továbbá a

kiegyensúlyozott terhelés biztosítása a minőségi oktatás alapfeltételei. Emellett a nemzetközi mobilitások lehetőséget teremtenek a diákok számára külföldi szakmai tapasztalat szerzésére.

Fontos stratégiai elem a pályaorientáció és a karriertámogatás megújítása, amely során az intézmény aktívan részt vesz városi és regionális rendezvényeken, valamint modern kommunikációs formákkal szólítja meg a fiatalokat. A lemorzsolódás csökkentése érdekében működtetik a korai jelzőrendszert, támogatják a rugalmas tanulási lehetőségeket és az ösztöndíjrendszert. A minőségirányítási rendszer EQAVET-alapú működtetése biztosítja, hogy az önértékelés és a külső értékelések eredményei visszacsatolódnak a fejlesztésekbe, ezáltal az iskola működése átlátható, fenntartható és folyamatosan fejlődő legyen.

Az intézmény küldetése

Intézményünk küldetése: *„Hagyományokra építve, a jelen kihívásaira válaszolva, a jövő lehetőségeire készítjük fel diákjainkat a gazdálkodás és a turizmus területén.”*

A DSZC Bethlen Gábor Közgazdasági Technikum és Kollégium küldetése, hogy a gazdálkodás és turizmus területén az egyetemekkel és a munkaerőpiaccal együttműködve rugalmas, korszerű, a Szakképzés 4.0 kihívásaihoz és a régió igényeihez igazodó képzést biztosítson. Célunk, hogy tanulóink korszerű szakmai és általános ismereteket szerezzenek, kritikusan és alkotó módon gondolkodjanak, s így sikerrel folytathassák tanulmányaikat a felsőoktatásban vagy helytálljanak a munka világában. Fontos számunkra a személyiségfejlesztés, a digitalizáció, a fenntarthatóság, a környezeti nevelés és az innovatív oktatói munka. Kollégiumunk biztonságos, támogató környezetet nyújt, ahol a tanulás, a közösségi élet és a testi-lelki fejlődés egyaránt helyet kap. Az okleveles technikus programunk a Debreceni Egyetemmel való szoros együttműködésben valósul meg, így diákjaink könnyebben folytathatják tanulmányaikat a felsőoktatásban.

Az intézmény jövőképe

A Debreceni Szakképzési Centrum Bethlen Gábor Közgazdasági Technikum és Kollégium célja, hogy a térség közgazdasági, pénzügyi, ügyviteli, valamint turizmus-vendéglátás szakmai képzésének meghatározó intézményeként korszerű, élményalapú, munkaerőpiac-orientált oktatást nyújtson. Arra törekszünk, hogy diákjaink a szakmai ismereteken túl olyan kulcskompetenciákkal is rendelkezzenek, amelyek alkalmassá teszik őket a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodásra, valamint saját szakmai jövőjük tudatos formálására. Képzési programjainkat a gazdaság igényeihez, a szolgáltatási szektor elvárásaihoz és a turizmus aktuális trendjeihez igazítjuk. A szakmai oktatás során szoros kapcsolatot ápolunk a munkaerőpiacon megjelenő vállalkozásokkal, valamint a felsőoktatási intézményekkel annak érdekében, hogy diákjaink piacképes, gyakorlatias tudást szerezzenek. Célunk, hogy kreatív, nyitott szemléletű, szolgáltatói attitűddel rendelkező szakembereket képezzünk. Mindezt egészséges, fenntartható oktatási környezetben valósítjuk meg, amelyben a zöld és digitális átállás is kiemelt szerepet kap. Kollégiumunkban kiemelten figyelünk a diákok rekreációjára és a közösségi élet színterének kialakítására. A kollégiumi nevelés szerves része a sokoldalú szocializáció, a személyiségfejlődés támogatása és a szabadidő értékes eltöltésének biztosítása.

1.2. A szakmai program hatálya

A szakmai programot a szakképző intézmény, illetve az általa szervezett részszakmára történő felkészítés tekintetében a felnőttképző dolgozza ki, és a szakképző intézmény, valamint a felnőttképző honlapján teszi közzé.

A szakmai program személyi hatálya kiterjed:

- a Debreceni SZC Bethlen Gábor Közgazdasági Technikum és Kollégiummal munkaviszonyban vagy megbízási jogviszonyban lévő oktatókra és más alkalmazottakra,
- az intézménnyel tanulói jogviszonyban álló tanulókra, illetve a felnőttképzési jogviszonyban álló képzésben részt vevő személyekre,
- a kiskorú tanulók törvényes képviselőire,
- a szakmai oktatásban együttműködő duális képzőhelyekre,
- az intézmény létesítményeiben tartózkodó más személyekre.

A szakmai program időbeni hatálya: ezen szakmai program a főigazgató jóváhagyásának napjától határozatlan időre, visszavonásáig lép hatályba. A hatálybalépéssel egyidejűleg a korábbi szakmai program automatikusan hatályát veszti.

A szakmai program tárgyi hatálya kiterjed: a Debreceni SZC Bethlen Gábor Közgazdasági Technikum és Kollégium intézményére.

1.3. Jogszabályi háttér

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (Szkt)
- A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7.) Korm. (Szkr)
- SZAKKÉPZÉS 4.0 – A szakképzés és felnőttképzés megújításának középtávú szakmapolitikai stratégiája 1168/2019. (III. 28.) Korm. határozat
- 2013. évi LXXVII. törvény a felnőttképzésről
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 11/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a felnőttképzésről szóló törvény végrehajtásáról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról

- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
- A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók (ITM, KIM, OH)
- Képzési és Kimeneti Követelmények
- Programtervek ajánlásai

2. Nevelési program

2.1. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1.1. Általános célok, az intézmény főbb feladatai

Az intézmény szakmai programja a Képzési és Kimeneti Követelményekben (KKK) megfogalmazott alapelvek betartására épül. Célunk, hogy a projektalapú oktatás széleskörű alkalmazásával olyan tanulási környezetet biztosítsunk, amely elősegíti tanulóink képességeinek sokoldalú fejlesztését.

Intézményünk feladata, hogy szilárd, biztos, piacképes és közösségi értéket képviselő, elismert és továbbépíthető tudást nyújtson. Ehhez elengedhetetlen, hogy oktatóink korszerű módszertani kultúrát sajátítsanak el, amely a tanulmányi eredmények folyamatos javítását támogatja. A tanulók megismerik és elsajátítják azokat a kulturális, társadalmi és szakmai alapokat, amelyek szükségesek értékeink megőrzéséhez, valamint a folyamatos megújuláshoz.

Az intézményben a tanulók képessé válnak a társadalmi és természeti jelenségek, folyamatok megértésére és alkalmazására, önálló ismeretszerzésre, továbbtanulásra, a munka világába való belépésre, valamint a társadalmi beilleszkedésre. Oktató-nevelő munkánk középpontjában a valóság sokoldalú és tárgyilagos megismerése, a korszerű szakmai és általános ismeretek elsajátítása és alkalmazása, az alkotó és kritikus gondolkodás, valamint az önálló világnézet kialakítása áll.

Kiemelt cél, hogy tanítványaink olyan szilárd tudásalapot kapjanak, amely az érettségi vizsgát követően lehetővé teszi számukra a sikeres felsőoktatási továbbtanulást, illetve a gyors és eredményes munkaerőpiaci beilleszkedést. Az intézmény szakmai évfolyamai biztosítják, hogy diákjaink rugalmasan alkalmazkodjanak a munka világának kihívásaihoz, beleértve a pályafutás során szükségessé váló szakmaváltásokat is.

A Debreceni SZC Bethlen Gábor Közgazdasági Technikum és Kollégium elkötelezett amellett, hogy tanulói olyan kulcskompetenciákat sajátítsanak el, amelyek elengedhetetlenek a változó

társadalmi és gazdasági környezethez való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások alakításához és saját életútjuk tudatos irányításához.

Intézményünk fejlesztési területei a Nemzeti Alaptanterv keretében a köznevelés kiemelt nevelési-oktatási feladataival egyeznek meg:

1. Erkölcsi nevelés
2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
3. Állampolgárságra és demokráciára nevelés
4. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
5. A családi életre nevelés
6. A testi és lelki egészség fejlesztése
7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség ösztönzése
8. Fenntarthatóságra és környezettudatosságra nevelés
9. Pályaorientáció támogatása
10. Gazdasági és pénzügyi ismeretek fejlesztése
11. Médiatudatosságra nevelés
12. A tanulás tanítása, tanulásmódszertan fejlesztése

2.1.2. Kulcskompetenciák

A kulcskompetenciák a 110/2012. (VI.14.) Korm. rendelet, valamint az 5/2020. (I.31.) Korm. rendelettel módosított Nemzeti alaptanterv alapján olyan alapvető készségek, képességek és attitűdök együttese.

Az iskolai műveltség tartalmát nem csupán a hagyományos közfelfogás alakítja, hanem meghatározza a társadalmi elvárás, a gazdasági fejlődés, a versenyképesség fenntartása, valamint a globalizáció kihívásai is. Az oktatás – társadalmi és gazdasági funkciójából adódóan – alapvető szerepet tölt be abban, hogy a tanulók, mint jövőbeli európai polgárok, megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek nélkülözhetetlenek a változó környezethez való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások aktív alakításához, valamint saját életútjuk tudatos formálásához.

A műveltségterületek fejlesztési feladatai a kulcskompetenciák komplex rendszerét jelenítik meg. Ezek nem különálló elemek, hanem egymással szorosan összefüggő képesség- és készségterületek, amelyek a tanulási folyamat minden szakaszában érvényesülnek. Számos olyan fejlesztési terület található, amely valamennyi kulcskompetencia részét képezi, így különösen a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldó képesség, a kockázatértékelés, a felelős döntéshozatal, valamint az érzelmek tudatos kezelése.

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.

Ennek érdekében arra törekszünk, hogy tanulóink megfelelő szókinccsel és nyelvtani ismeretekkel rendelkezzenek, valamint tisztában legyenek az egyes nyelvi funkciók használatával is. Célunk, hogy diákjaink képesek legyenek gondolataikat világosan, szabatosan és árnyaltan megfogalmazni szóban és írásban egyaránt, valamint értő módon tudják feldolgozni és értelmezni a különböző szövegtípusokat. Az anyanyelvi kompetencia fejlesztésével támogatjuk a tanulók kritikus gondolkodását, érvelési és problémamegoldó készségét, továbbá hozzájárulunk ahhoz, hogy magabiztosan vegyenek részt a társadalmi és szakmai kommunikációban.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Munkánkat KER (Közös Európai Referenciarendszer) értelmében, ahhoz igazodva végezzük.

Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztésének alapvető feltétele, hogy tanulóink rendelkezzenek megfelelő szókinccsel és funkcionális nyelvtani ismeretekkel, továbbá megismerjék a szóbeli interakciók főbb típusait és a különböző nyelvi stílusokat. Kiemelt célunk, hogy a diákok tudatosan ismerkedjenek meg a társadalmi hagyományokkal, a nyelvek kulturális vonatkozásaival és változatosságával, hiszen ezek ismerete elengedhetetlen a hiteles és hatékony kommunikációhoz.

Az iskolában szerzett nyelvi tudás mellett fontos, hogy tanulóink nyitottak legyenek az idegen nyelvek formális és informális keretek közötti elsajátítására is, ezzel megalapozva az egész életen át tartó tanulást. Így válhatnak képessé arra, hogy mind a mindennapi életben, mind a munka világában magabiztosan alkalmazzák nyelvi kompetenciáikat, és sikeresen helytálljanak a nemzetközi környezetben is.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia - eltérő mértékben - felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására. Intézményünk gazdasági jellegénél fogva különleges fontosságot tulajdonít e területnek.

A matematikai kompetencia birtokában tanulóink képesek az alapvető matematikai elvek, összefüggések és folyamatok alkalmazására az ismeretszerzésben és a problémamegoldásban. E tudás nemcsak a tanulmányaik során nyújt segítséget, hanem a mindennapi élethelyzetekben, a családi és társadalmi környezetben, valamint a munka világában is jól hasznosítható.

Intézményünk kiemelt feladata, hogy diákjaink a logikus gondolkodás, a rendszerszemlélet és a mennyiségi viszonyok értelmezése révén olyan biztos alapkészségeket sajátítsanak el, amelyek elengedhetetlenek a gazdálkodás-menedzsment, valamint a turizmus-vendéglátás ágazatokhoz kapcsolódó szakmai feladatok ellátásához. A matematikai kompetencia fejlesztése hozzájárul ahhoz is, hogy tanulóink önállóan tudjanak adatokat értelmezni, elemzéseket készíteni, döntéseket megalapozni, ezáltal sikeresen boldoguljanak a felsőoktatásban és a munkaerőpiacon egyaránt.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ között lejátszó kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Tanulóinknak meg kell érteniük és át kell érezniük a fenntartható fejlődés alakításáért viselt egyéni és közösségi felelősséget. A természeti erőforrások tudatos használata, a környezettudatosság és a felelős döntéshozatal olyan értékek, amelyek meghatározóak a jövő társadalmában és gazdaságában való helytálláshoz.

A természettudományos kompetencia birtokában diákjaink képessé válnak arra, hogy ismereteiket gyakorlatias módon alkalmazzák, különösen új technológiák, eszközök és berendezések megismerése, működtetése és értelmezése során. Ez a kompetencia hozzájárul

ahhoz, hogy tanulóink nyitottak legyenek az innovációkra, képesek legyenek eligazodni a korszerű gazdasági és turisztikai folyamatokban, valamint felismerjék a természeti és társadalmi környezet közötti kölcsönhatásokat.

Az intézményben külön figyelmet fordítunk arra, hogy diákjaink a gyakorlati példákon keresztül ismerjék fel a tudomány mindennapi életben és szakmai munkában betöltött szerepét, ezzel is erősítve alkalmazkodóképességüket és problémamegoldó készségüket.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (IKT) magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül, tartalomalkotás- és megosztás.

Célunk, hogy tanulóink megismerjék a legfontosabb számítógépes alkalmazásokat – a szövegszerkesztést, az adattáblázatok és adatbázisok kezelését, az információk tárolásának és rendszerezésének módjait, valamint az internet kínálta lehetőségeket és az elektronikus média útján történő kommunikációt (e-mail, hálózati eszközök) – mind a szabadidő, mind az információ-megosztás, a tanulás és a kutatás területén.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben. A közösségi szolgálat érzékenyítő hatását kihasználjuk a nevelésben.

A sikeres emberi kapcsolatok és a felelős társadalmi részvétel érdekében elengedhetetlen, hogy tanulóink normatudattal rendelkezzenek, megértsék és elfogadják a viselkedési és magatartási szabályokat. Fontos, hogy képesek legyenek a különböző helyzetekben hatékonyan kommunikálni, felismerjék és kezeljék a stresszhelyzeteket, valamint nyitottan és rugalmasan alkalmazkodjanak a változásokhoz.

Az állampolgári kompetencia elsajátítása a demokrácia, az állampolgárság fogalmának, valamint az állampolgári jogoknak és kötelezettségeknek az ismeretén alapul. Tanulóinknak

meg kell ismerniük az Európai Unió intézményrendszerét, működésének alapvető célkitűzéseit és értékeit, hiszen ezek a modern európai polgári lét meghatározó elemei.

Célunk, hogy diákjaink aktívan vegyenek részt a közösségi életben, gyakorolják a közügyek alakításában való részvételt, és megértsék a demokratikus döntéshozatal folyamatát. Az állampolgári kompetencia fejlesztése elősegíti, hogy tanulóink tudatos, felelős állampolgárként szavazati jogukkal élve, valamint közösségi és társadalmi tevékenységekben részt vállalva alakítsák saját jövőjüket és környezetüket.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben - a munkahelyén is - abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újtásra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén tervek készítését és hajtásáig végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség. Iskolánk ennek fejlesztése iránt régóta elkötelezett.

Alapvető célunk, hogy tanulóink felismerjék és értelmezni tudják a mindennapi élet és a munka világának kihívásait, valamint képesek legyenek eligazodni a gazdaság és a pénzügyi folyamatok összefüggéseiben. Célunk, hogy olyan gyakorlati tudást szerezzenek, amely segíti őket a felelős döntések meghozatalában, az önálló életvezetésben és a munkaerőpiacon való sikeres helytállásban.

Ugyanakkor kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy a tanulók egyéni feladatmegoldása mellett fejlődjön a csapatmunkában való együttműködési készségük is. Az önálló és a közösségi munkavégzés képessége egyaránt nélkülözhetetlen ahhoz, hogy diákjaink a későbbiekben hatékonyan illeszkedjenek be a munkahelyi és társadalmi közegbe.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképet.

Lényeges feladatunk, hogy tanulóinkban kialakítsuk a helyi, nemzeti, európai és egyetemes kulturális örökség megismerésének és megbecsülésének igényét. Arra törekszünk, hogy a

diákok képessé váljanak a művészi önkifejezésre, a műalkotások és előadások elemzésére, valamint saját nézőpontjuk mások véleményével való összevetésére.

Célunk továbbá, hogy felismerjék a kulturális tevékenységekben rejlő gazdasági lehetőségeket, és képesek legyenek azok tudatos kiaknázására. Ily módon a kulturális értékek ápolása nemcsak személyes fejlődésükhöz járul hozzá, hanem a társadalom és a gazdaság fenntartható működését is erősíti.

A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme. Oktatásunkat a projektszemlélet hatja át, ennek pozitív hatásaira, az egyéni és csoportos felelősségvállalásra, digitális együttműködésre építünk.

Feladatunk, hogy tanulóink képesek legyenek saját tanulási stratégiájuk kialakítására, készségeik és szaktudásuk erősségeinek és fejlesztendő területeinek tudatos felismerésére. Lényeges, hogy meg tudják találni és igénybe venni a számukra elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, valamint a szükséges útmutatást és támogatást.

Arra törekszünk, hogy a diákok képessé váljanak a motiváció folyamatos fenntartására, a figyelem tudatos összpontosítására, valamint a tanulási célok és szándék kritikus mérlegelésére. Ezzel megalapozzuk az önálló, felelős és egész életen át tartó tanulás képességét, amely a személyes fejlődés és a szakmai előrehaladás egyik legfontosabb feltétele.

2.1.3. Oktatási céljaink

A Debreceni SZC Bethlen Gábor Közgazdasági Technikum és Kollégium feladata, hogy tanulóit képessé tegye saját tanulási stratégiájuk kialakítására, valamint arra, hogy tudatosan felismerjék készségeik és szaktudásuk erősségeit és fejlesztendő területeit. Az intézmény kiemelt célja, hogy a diákok megtalálják és igénybe vegyék a számukra elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, és megkapják a szükséges útmutatást és támogatást fejlődésükhöz. Az intézményben arra törekszünk, hogy tanulóink képesek legyenek a motiváció folyamatos fenntartására, a figyelem összpontosítására, valamint a tanulási célok és szándék kritikus mérlegelésére. Mindez biztos alapot ad számukra az önálló, felelős és egész életen át tartó

tanulás megvalósításához, amely nélkülözhetetlen a személyes boldoguláshoz és a szakmai előrehaladáshoz.

Biztosítjuk a tanulók számára az első **idegen nyelv tanulásának** folytonosságát, emellett a kerettanterv adta lehetőségeken belül és fakultatív formában a második idegen nyelv elsajátítását is lehetővé tesszük. Intézményünk kiemelt figyelmet fordít a nyelvi kínálat bővítésére: 2013-ban kínai nyelvoktatást indítottunk, 2023-ban pedig japán szakkört, és folyamatosan törekszünk új lehetőségek bevezetésére a hagyományos német és francia mellett, reagálva a pályázati forrásokra és a gazdasági környezet változásaira (pl. holland, orosz nyelv). Fontos célunk, hogy a tanórán túl is biztosítsuk a nyelvvizsgára és az emelt szintű érettségire való felkészítést.

Az **emelt foglalkozású oktatás** a tehetséggondozás egyik sajátos formája. Ebben a rendszerben a diákok bizonyos tantárgyakat a kerettantervi követelményeknél magasabb szinten, emelt óraszámokban tanulhatnak. Intézményünkben különösen a matematika, a történelem és az idegen nyelvek kiemelt szerepet kapnak. A programba való belépés önkéntes, tanulói vállalással és szülői jóváhagyással történik, megvalósulása pedig elsősorban a 11–12. évfolyam szabad sávjában zajlik.

Iskolánk számára a **két tanítási nyelvű képzés** nem csupán egy oktatási forma, hanem stratégiai jelentőségű lehetőség, amely hosszú távon meghatározza tanulóink versenyképességét. A 2004-ben elindított program mára intézményünk egyik legsikeresebb és legelismerettebb képzési ágazatává vált. A két tanítási nyelvű képzés sajátossága, hogy a tanulók nemcsak magas szintű nyelvi kompetenciát szereznek, hanem szakmai tantárgyaikat is idegen nyelven sajátítják el. Ezáltal egyszerre fejlődik a szókinésük, kommunikációs készségük és a szakmai terminológiában való jártasságuk, ami kiemelkedő előnyt biztosít számukra a munkaerőpiacon.

A program hozzájárul ahhoz, hogy diákjaink magabiztosan tudjanak boldogulni nemzetközi környezetben, legyen szó felsőoktatási tanulmányaikról vagy későbbi szakmai karrierjükéről. A két tanítási nyelvű képzés erősíti a kulturális nyitottságot, az interkulturális kommunikációt és a kritikus gondolkodást is, amely az Európai Unióban való érvényesülés egyik alapfeltétele.

A gazdasági szektorban – különösen a turizmus–vendéglátás és a gazdálkodás–menedzsment ágazatokban – alapkövetelmény a több nyelven való szakmai kommunikáció. Ennek megfelelően 2017-től mindkét ágazatban biztosítjuk a két tanítási nyelvű oktatást, így tanulóink nemcsak nyelvvizsgára és emelt szintű érettségire készülhetnek fel, hanem olyan szakmai ismereteket is szereznek idegen nyelven, amelyek azonnal hasznosíthatók nemzetközi gyakorlatokon, ösztöndíjprogramokban, Erasmus-mobilitásokon vagy akár külföldi munkahelyeken.

2.1.4. A szakmai oktatás feladatai, eszközei, eljárásai

A szakképzéshez kapcsolódóan kiemelt feladataink, azok eszközei és eljárásai a következők:

Feladatok	Eszközök, eljárások
<ul style="list-style-type: none"> • Az alapkészségek és a kulcskompetenciák fejlesztése. • Egyéni tanulási utakat biztosítunk a tanulók számára. 	<ul style="list-style-type: none"> • Felzárkóztató programok, korrepetálások szervezése. • Differenciálás a tanítási órákon. • Változatos tanítási módszerek alkalmazása.
<ul style="list-style-type: none"> • Felkészítés az érettségi és szakmai vizsgákra. • A tanulók továbbtanulásának támogatása, segítése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vizsgafelkészítők tartása. • Próbavizsgákon vizsgatapasztalat megszerzése. • Továbbtanulási tájékoztatók a szülőknek és a diákoknak. • Továbbtanulási operatív segítség a jelentkezés teljes időszakában.
<ul style="list-style-type: none"> • Az ágazati szakmai alapozás során segítjük a tanulók megalapozott szakirány-választását a technikum alapozó évfolyamokon. 	<ul style="list-style-type: none"> • Támogató rendszer a tanulási utak biztosítására. • Pályairányítási, munkavállalási ismeretek beépítése az oktatási folyamatba.
<ul style="list-style-type: none"> • Partneri kapcsolatok működtetése a gazdaság szereplőivel, a munkaerőpiac igényeinek mérése. • A korszerű, gazdálkodó szervezetek által igényelt ismeretek beépítése az oktatásba. • Gyakorlat-centrikus módszertan alkalmazása a szakképzésben. • A duális képzés erősítése 	<ul style="list-style-type: none"> • Partneri igény- és elégedettségmérések végzése a munkaerő-piaci szereplők körében. • A munkaerőpiac igényeinek beépítése a szakmai programba. • Duális partnerek keresése, képzési programok kidolgozása, szakképzési munkaszerződések számának bevezetése, majd növelése
<ul style="list-style-type: none"> • Felnőttképzési tevékenység bővítése. • Felnőttképzési kínálat megjelenítése a szakképzési piacon. 	<ul style="list-style-type: none"> • Felnőttképzési programok fejlesztése, felnőttképzési marketing a munkaerő-piaci partnerek körében.
<ul style="list-style-type: none"> • A munkaerő-piaci kompetenciák fejlesztése. • Társas, személyes és módszertani kompetenciák fejlesztése. • A NAT fejlesztési területének megfelelő önállóságra, felelősségérzetre, kezdeményezőképessegre, felelős munkavállalásra való nevelés. • Kommunikációs készségek kialakítása, folyamatos fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Korszerű, gyakorlat-centrikus, tevékenységközpontú módszertan alkalmazása az elméleti és gyakorlati képzésben. • A jogi, pénzügyi, munkaügyi ismeretek beépítése a szakmai tárgyakba. • Kommunikatív nyelvoktatási módszerek alkalmazása. • A szóbeli feleletek megfelelő arányának biztosítása a számonkérésben.
<ul style="list-style-type: none"> • A munkába állás támogatása, a szükséges kompetenciák fejlesztése, kapcsolatok építése a munkaerő-piaci szereplőkkel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Partneri kapcsolatok működtetése a régió gazdálkodó szervezeteivel, az érdekképviseleti intézményekkel. • A munkába állást segítő-támogató rendszer működtetése: álláskereső technikák, jogi, munkajogi ismeretek.

2.1.5. A kollégiumi nevelés legfontosabb célkitűzései

A kollégium célja, hogy az iskolai oktató-nevelő munkához illeszkedve, annak kiegészítéseként előmozdítsa a tanulók harmonikus és egészséges személyiségfejlődését. Biztosítja az otthonos körülményeket és a tanulás feltételeit, miközben segíti a diákokat a sikeres életpályára való felkészülésben. A kollégiumi nevelés során kiemelt cél, hogy a tanulók elsajátítsák a hatékony tanulási módszereket, és támogatást kapjanak műveltségbeli vagy tudásbeli hátrányaik leküzdésében, valamint a múlt értékeinek megismerésében és megőrzésében.

A kollégium nevelőmunkájának fontos része, hogy a diákok képessé váljanak az egyéni, csoportos és társadalmi értékek összehangolására, az érdekek kulturált képviselésére, valamint a demokratikus viselkedés szabályainak elsajátítására, amelyben a diákönkormányzat is jelentős szerepet játszik. Emellett a nevelőmunka segíti a tanulókat saját egészségük és környezetük tudatos alakításában, valamint szabadidejük tartalmas és hasznos eltöltésének megszervezésében.

A kollégiumi közösségi élet szervezése során kiemelt szempont a kulturális és hagyományörző programokba való bekapcsolódás, a nemzeti és helyi értékek tiszteletére, a hagyományok ápolására való nevelés. A tanulók részt vesznek ünnepek, rendezvények, sport- és szabadidős programok szervezésében, melyek hozzájárulnak a közösséghez tartozás élményének erősítéséhez, valamint a demokratikus attitűdök kialakításához.

A kollégium pedagógiai munkája fontos szerepet játszik a szociális hátrányok mérséklésében is. Biztosítja a tanulók számára a nyugodt tanulási körülményeket, a napi életvitel megszervezéséhez szükséges támogatást, valamint a személyre szabott odafigyelést. Ezzel hozzájárul a tanulók esélyegyenlőségének megteremtéséhez, az iskolai sikeresség növeléséhez, és megalapozza a munka világába való sikeres belépésüket.

2.2. A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az intézmény pedagógiai munkájának kiindulópontja maga a tanuló, akinek sokoldalú személyiségfejlődését kívánjuk támogatni. A szakképzésre és köznevelésre vonatkozó jogszabályok által meghatározott célokat úgy valósítjuk meg, hogy tekintettel vagyunk a tanulói közösségek sokféleségére, a diákok érdeklődési körére, életkori sajátosságaira és eltérő fejlődési tempójára. Az oktatás tartalmát és a választott módszereket mindig ezekhez a tényezőkhöz igazítjuk, hogy minden fiatal a képességeihez mérten kaphassa meg a fejlődés lehetőségét.

A személyiségfejlesztéshez hozzátartozik az önismeret megerősítése és annak elsajátítása, hogyan lehet a társas kapcsolatokban felmerülő eltérő igényeket, véleményeket és értékeket összehangolni. Kiemelt törekvésünk, hogy a diákok megtanulják a konfliktusok felismerését és békés kezelését, hiszen ez alapfeltétele annak, hogy felelős, együttműködésre kész, kiegyensúlyozott felnőtté váljanak.

Az **önismeret fejlesztése** kiemelt célunk, hiszen a tanulói személyiségben rejlő lehetőségek feltárása és kibontakoztatása alapvetően meghatározza a sikeres életutat. A nevelés sajátos eszközrendszerével, valamint az olyan műveltségterületek, mint az irodalom vagy az emberismeret segítségével arra törekszünk, hogy tanulóink felismerjék erősségeiket, képesek legyenek korrigálni kiküszöbölhető hibáikat, és elfogadják önmagukat. E folyamat során kiemelten fontos a reális énkép kialakítása, a magabiztosság és az önbizalom megerősítése, valamint a jövőre vonatkozó élettervek és karriertervek tudatos megfogalmazása.

Az önismereti munka részeként arra ösztönözzük tanulóinkat, hogy vállaljanak felelősséget saját személyiségük és sorsuk alakításáért, legyenek kitartóak és céltudatosak az önfejlesztésben. Fontos számunkra, hogy diákjaink törekedjenek belső stabilitásuk, önbecsülésük és harmóniájuk megteremtésére, ugyanakkor fogékonyak maradjanak a mindennapi örömek észrevételére és megbecsülésére. A pozitív gondolkodás kialakítása mellett arra is neveljük őket, hogy át tudják élni az alkotás, a gondolkodás és a befejezett munka örömét.

Az önismeret fejlesztése során hangsúlyt kap az önmaguk iránti tisztelet, az egészséges önbecsülés kialakítása, valamint a képességekkel és adottságokkal való felelős gazdálkodás. A céltudatosság, következetesség és kitartás mellett az alkalmazkodóképesség fejlesztése is nélkülözhetetlen, hiszen a változó körülményekhez való rugalmas igazodás alapfeltétele a sikernek. Mindezek hozzájárulnak ahhoz, hogy tanulóink képesek legyenek kibontakoztatni egyéniségüket, megőrizni belső autonómiájukat, és tudatosan alakítani saját életútjukat.

A **konfliktuskezelés** kiemelt célja, hogy diákjaink megtanulják a nézeteltéréseket alkotó módon kezelni, és a felmerülő problémákból saját fejlődésük és társas kapcsolataik javítása érdekében tudjanak tanulni. Arra törekszünk, hogy felismerjék: a konfliktus nem pusztán akadály, hanem lehetőség is önismeretük gazdagítására, a közösségi együttélés szabályainak elsajátítására és a demokratikus működés megtapasztalására, legyen szó az osztály, az iskola vagy tágabb közösségek életéről. A konfliktuskezelés során különös hangsúlyt kap az önismeret fejlesztése, a tapasztalatok tudatos hasznosítása, valamint a saját felelősség belátása. Fontos, hogy tanulóink pozitív énképpel, önérvényesítő, de mások szempontjait is figyelembe vevő magatartással közelítsenek a vitás helyzetekhez. Ehhez elengedhetetlen a megfelelő kommunikációs készség, az empátia, a tolerancia és a különbözőségek elfogadása. A konstruktív konfliktuskezeléshez hozzátartozik az együttműködési képesség erősítése is, hiszen a közös problémamegoldás gyakorlása a közösségi élet egyik alapja.

A diákoknak meg kell tanulniuk a konfliktusmegoldás lépéseit, a vita kulturált lefolytatását, valamint a tárgyalási technikák alkalmazását. Tapasztalataik során szembesülhetnek azzal is, hogy a demokrácia működése gyakran jár együtt érdekek ütközésével és érdekérvényesítéssel, amelynek rendezéséhez elengedhetetlen a vitakultúra. Intézményünk ezért törekszik arra, hogy a tanulók a konfliktusokat ne elkerüljék, hanem konstruktívan kezeljék, és ezzel hozzájáruljanak közösségük fejlődéséhez, valamint saját személyiségük ééréséhez.

A „**tanulás tanulása**” és a **médiatudatosságra nevelés** központi célja, hogy a tanulók személyiségjegyeikkel összhangban sajátítsanak el olyan egyéni tanulási módszereket és eljárásokat, amelyek képessé teszik őket az egész életen át tartó tanulásra. Az intézményben arra törekszünk, hogy diákjaink megfelelő tanulási stratégiák segítségével tudatosan és hatékonyan használják ki az információs világháló nyújtotta lehetőségeket.

E nevelési terület tartalmához hozzátartozik, hogy minden oktató feladata a saját tantárgyához kapcsolódó speciális tanulási metodika átadása. A tanulást segítő módszerek mellett nagy hangsúlyt kap a mentálhigiénés feltételek erősítése, így az önismeret, az önnevelés, az egészséges önbizalom, az önellenőrzés és az önkritika gyakorlása. A diákoknak meg kell tanulniuk a hagyományos és az új információhordozók – például könyvtárak, digitális hálózatok – tudatos és célirányos használatát, valamint fel kell készülniük a tanulás során elkerülhetetlen kudarcok kezelésére. Fontos, hogy felismerjék saját felelősségüket, és a sikertelenségekből levont tanulságokat önfejlesztésük szolgálatába állítsák.

A tanulás eredményességét a teljesítmény is mutatja, legyen szó tanórai munkáról, versenyeken való részvételről vagy vizsgaszituációkról. Ennek része a jövőre való felkészülés is, amely a vizsgahelyzetek és az állásinterjúk magabiztos kezelésére irányul.

Az iskolai könyvtár mindehhez nélkülözhetetlen háttérrel nyújt: rendszeresen gyűjti, feltárja és megőrzi a tanuláshoz és neveléshez szükséges dokumentumokat, biztosítja a könyvtári rendszer szolgáltatásaihoz való hozzáférést, valamint a könyvtárhasználati ismeretek elsajátítását.

Az **iskolai közösségi szolgálat** célja, hogy a tanulók közvetlen tapasztalatot szerezzenek a munka értékteremtő jellegéről, miközben megtapasztalják annak közösségformáló erejét is. A közösségi tevékenységek során lehetőség nyílik a nemzedékek közötti párbeszéd megvalósítására, a szolidaritás és az együttműködés megélésére, valamint a társadalmi felelősségvállalás gyakorlására.

A közösségi szolgálat nemcsak a társadalom számára hasznos, hanem a diákok személyiségfejlődéséhez is jelentősen hozzájárul. Fejleszti kommunikációs készségüket, erősíti szociális kompetenciáikat és önismeretüket, miközben növeli önbizalmukat és pozitív hatást gyakorol az iskolai teljesítményükre. Emellett elősegíti az intézményhez való kötődést, erősíti a tanulók közösségi élményeit, és hozzájárul ahhoz, hogy nyitottabb, együttműködőbb, felelős állampolgárokká váljanak.

Az iskolai közösségfejlesztés minden alkalmazott és tanuló közös feladata, ugyanakkor kiemelt szerepe van benne az osztályfőnököknek és a diákönkormányzat munkáját segítő oktatóknak. Az osztályfőnök feladata, hogy a rábízott osztály tanórai és tanórán kívüli tevékenységeit úgy szervezze, hogy azok előmozdítsák a közösségformálást. Munkáját az osztályfőnöki munkaközösség iránymutatásával, a szakmai programban rögzített nevelési elvek alapján, az éves tanmenetek szerint végzi. Az osztályfőnök összehangolja az osztályban tanító oktatók tevékenységét, és jogosult azok munkáját érintő megbeszélések kezdeményezésére is.

A diákönkormányzatot segítő oktató a tanulók közösségi szerveződéseit támogatja, segíti a diákönkormányzat működését, míg a sportkörök és a mindennapos testnevelés a közösségfejlesztés további fontos színterei.

Intézményünk kiemelt feladata a **pályaorientáció**, mely során a tanulók életkorához igazodva átfogó képet nyújtunk a munka világáról, és támogatjuk őket hivatásuk megtalálásában. Ennek érdekében olyan feltételeket és tevékenységeket biztosítunk – akár külső képzőhelyek bevonásával is –, amelyek lehetővé teszik, hogy diákjaink kipróbálják képességeiket, elmélyüljenek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, és tudatosan készüljenek a pályaválasztásra. Aktívan részt veszünk pályakövetési és gyakornoki programokban, amelyek segítik a munkaerőpiaci beilleszkedést.

A pályaorientáció során célunk, hogy a tanulók megismerjék erősségeiket és érdeklődési területeiket, ehhez személyre szabott tanácsadást, szakköröket, előkészítő foglalkozásokat és tehetséggondozó programokat kínálunk. Szoros együttműködést alakítunk ki a szakmai tantárgyakat oktató kollégákkal és külső szakemberekkel, hogy naprakész információt nyújtsunk a munkaerőpiaci lehetőségekről. Diákjainkat ösztönözzük arra, hogy aktívan vegyenek részt pályázatokban, karrierhetet, pályaorientációs napot, állásbörzét és nyílt napokat szervezünk számukra. Kiemelt szerepet kap a személyes készségek – együttműködés, vezetés, versengés kezelése, kommunikáció – fejlesztése, hiszen ezek elengedhetetlenek a sikeres pályaválasztáshoz és a későbbi munkavállaláshoz.

A pályaorientáció formái közé tartozik:

- évfolyamos tanulók számára fakultációválasztást segítő osztályfőnöki óra,
- önismereti tréningfoglalkozások a 9–13. évfolyam számára iskolapszichológus bevonásával,
- üzem-, képzőhely- és tanműhely-látogatások az érdeklődési köröknek megfelelően,
- tájékoztató előadások a végzősöknek és szüleiknek a továbbtanulási lehetőségekről, munkaerőpiaci igényekről, meghívott szakemberek és sikeres vállalkozók részvételével,
- egyéni tanácsadás előre egyeztetett időpontban az iskolapszichológusnál.

A kollégiumi közösségek működése szintén a közösségfejlesztés része. Egy-egy szobában – lehetőség szerint évfolyamonként szervezve – alakulnak ki a szobaközösségek, amelyek a kollégium legkisebb egységei. A szobaközösségek tagjai közösen felelősek a berendezési tárgyakért, a rendért és tisztaságért, valamint a közösségi normák betartásáért. A kollégiumban emellett évfolyam és nem szerinti csoportok is szerveződnek, amelyek élén csoportvezető tanár áll. Az ő feladata, hogy alaposan megismerje a rábízott tanulókat, figyelemmel kísérje személyiségfejlődésüket és tanulmányi előmenetelüket, rendszeresen értékelje munkájukat, valamint kapcsolatot tartson az osztályfőnökökkel és az oktatókkal. A csoportvezető egyaránt

koordinálja a kollégiumi feladatokat, tájékoztatja a tanulókat az előttük álló kötelezettségekről, és szükség esetén javaslatot tesz a jutalmazásukra vagy a fegyelmezésükre.

Az iskolai és kollégiumi közösségek működése így nem csupán a tanulói élmények sokszínűségét biztosítja, hanem erősíti a felelősségvállalást, az együttműködést és a demokratikus működés alapjainak elsajátítását is.

A személyiség- és közösségfejlesztés intézményünkben átfogó célt szolgál: hozzájárul a tanulók harmonikus fejlődéséhez, a közösségi együttélés szabályainak elsajátításához, valamint az iskolai és kollégiumi életbe való aktív bekapcsolódásukhoz. A fejlesztő munka során törekszünk arra, hogy a diákok képessé váljanak önmaguk reális értékelésére, mások elfogadására, a kulturált együttélés szabályainak betartására és a közösség iránti felelősségvállalásra.

A kollégiumi élet keretében kiemelt szerepet kapnak a közösségfejlesztő programok, amelyek a tanulók személyes kompetenciáinak, szociális érzékenységének és közösségi szerepvállalásának alakítását célozzák. A kollégiumban működő szakkörök – például sport-, kulturális vagy kreatív foglalkozások – lehetőséget adnak az egyéni érdeklődés kibontakoztatására és a tehetséggondozásra. A rendszeresen megszervezett kulturális programok, ünnepek, hagyományörző rendezvények és közös szabadidős tevékenységek hozzájárulnak a közösséghez tartozás élményének erősítéséhez, valamint az értékek tiszteltetésére és megőrzésére nevelnek.

A diákönkormányzat a kollégiumi közösség életének egyik meghatározó szervező ereje. Segíti a tanulók demokratikus attitűdjének fejlesztését, az érdekek kulturált képviseletét, valamint a közös döntéshozatalban való részvételt. A sportprogramok – köztük versenyek, bajnokságok, közös sportolási lehetőségek – nemcsak a testi egészség megőrzését, hanem a csapatszellem, a fair play és az együttműködés erősítését is szolgálják.

A kollégiumi nevelésben fontos helyet foglalnak el azok a programok, amelyek elősegítik a tanulók önismeretének fejlődését, önállóságának erősödését és társas kapcsolataik tudatos építését. Ezzel párhuzamosan biztosítjuk a hátránykompenzációt és a felzárkóztatást, miközben figyelmet fordítunk a tehetséges tanulók támogatására és kibontakoztatására.

2.3. Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az oktatók feladatai

A DSZC Bethlen Gábor Közgazdasági Technikum és Kollégium oktatóinak feladata, hogy nevelő-oktató munkájukat a jogszabályokban és az intézmény alapidokumentumaiban rögzítettek szerint végezzék. Ennek keretében megtervezik és végrehajtják éves oktatási-

nevelési tevékenységüket, a tananyag feldolgozását, a tanulók teljesítményének folyamatos értékelését, valamint a vizsgák és versenyek lebonyolítását.

Az oktatók feladata továbbá a tanulók fejlődésének támogatása egyéni fejlesztési tervek alapján, a tanulói különbségekhez igazodó módszerek alkalmazásával, a szaktudományos előrehaladás követése és a szakmai továbbképzéseken való részvétel. Kiemelt fontosságú a szülőkkal, az ifjúságvédelmi felelőssel, a kollégiumi nevelőkkel és más szakemberekkel való együttműködés a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása érdekében.

Az oktatók felelőssége kiterjed az iskolai rend betartatására, a tanórán kívüli programok (kirándulások, ünnepek, sport- és kulturális rendezvények) szervezésére, valamint a tanügyi dokumentáció pontos és határidőre történő vezetésére.

Az osztályfőnöki tevékenység szinterei

- osztályfőnöki és szaktárgyi órák,
- osztálykirándulások és tanulmányi kirándulások,
- a diákönkormányzatban való részvétel,
- színház-, múzeum-, kiállítás- és hangverseny-látogatások,
- szabadidős programok (sportversenyek, szakkörök, önkéntes segítő tevékenységek).

A közösségfejlesztési tevékenység felelősei az iskola vezetősége, a DÖK-segítő pedagógus, az osztályfőnökök és valamennyi oktató.

Az osztályfőnöki munka tartalma

Az osztályfőnöki munka a DSZC Bethlen Gábor Közgazdasági Technikum és Kollégiumban alapvetően arra irányul, hogy az osztályfőnök felelős vezetőként segítse tanítványai fejlődését és közösségi beilleszkedését. Ehhez elengedhetetlen, hogy alaposan megismerje a tanulók személyiségét, családi hátterét és egyéni adottságait, valamint feltárja az osztályközösség szociális szerkezetét és tudatosan formálja annak közösségi életét. Az osztályfőnök feladata a tanulói teljesítmény és magatartás folyamatos nyomon követése, elemzése és értékelése, valamint a szülőkkal való rendszeres kapcsolattartás, amely kiegészíti és erősíti a családi nevelést.

A munka része továbbá a tanulók jogainak és kötelességeinek, kedvezményeinek és lehetőségeinek ismertetése, valamint a közösségi szolgálat koordinálása és dokumentálása. Az osztályfőnök készíti fel a diákokat az iskola hagyományainak és rendezvényeinek méltó megélésére, és irányítja őket a pályaorientáció, a továbbtanulási lehetőségek és az elhelyezkedési utak megismerésében, egyúttal támogatja őket a vizsgákra való felkészülésben.

Kiemelt jelentősége van az osztályfőnöki óráknak és a tanórán kívüli programoknak, hiszen ezek keretében a tanulók olyan ismeretekhez és készségekhez jutnak, amelyek túlmutatnak a

tananyag. Ilyen például az időgazdálkodás, a helyes tanulási módszerek elsajátítása, a konfliktuskezelés kultúrája, a közösségi együttélés szabályainak gyakorlása, valamint a demokratikus joggyakorlás mindennapi tapasztalata.

Az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnök az osztályközösség felelős vezetője, aki a nevelő-oktató munka során figyelemmel kíséri a tanulók fejlődését, és támogatja a közösség kialakulását. Feladatai közé tartozik:

- tanítványai személyiségének alapos megismerése (a személyiségi jogok és a GDPR tiszteletben tartásával), a családi háttér feltérképezése, a szülői elvárások és tanulói ambíciók feltárása;
- az osztályközösség szociometriai jellemzőinek és belső értékrendjének megismerése;
- aktív részvétel az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, az éves munkaterv és a tanmenetek elkészítése;
- a szakmai program céljainak megvalósítása és képviselése az oktatói testület, az iskolavezetés és a szülők felé;
- rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel és a szülői szervezettel, szülői értekezletek és fogadóórák előkészítése;
- az iskola házirendjének, tűz- és balesetvédelmi szabályainak ismertetése a tanév elején;
- tanulók felkészítése az intézmény hagyományos rendezvényeire, ünnepeire, valamint hazai és külföldi tanulmányi kirándulások szervezése;
- a tanulók teljesítményének folyamatos nyomon követése, a tehetséggondozás és a felzárkóztatás támogatása, szükség esetén szakemberekkel való együttműködés;
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a különleges bánásmódban részesülő tanulók felmérése, nyilvántartása és támogatása;
- a tanulói hiányzások és késések nyilvántartása, igazolása, fegyelmi ügyek kezelése a jogszabályoknak és a házirendnek megfelelően;
- a tanulók jutalmazására és fegyelmezésére vonatkozó javaslattétel, az iskolai közösségi szolgálat segítése és dokumentálása;
- osztályozó konferenciákra elemző értékelések készítése;
- a tanulók pályaorientációjának segítése, a továbbtanulási és elhelyezkedési lehetőségek ismertetése, felkészítés a vizsgákra és az állásinterjúkra;
- a diákönkormányzati munka támogatása.

Kollégiumi nevelőtanárok feladatai

A kollégiumi nevelőtanárok a bentlakásos nevelés sajátosságainak megfelelően támogatják a tanulókat tanulmányaikban, személyiségfejlődésükben és közösségi életükben. Feladataik közé tartozik:

- Tanulástámogatás
 - a tanulószobai foglalkozások vezetése,
 - egyéni és csoportos korrepetálás, felzárkóztatás,
 - a tanulási technikák, önálló tanulási módszerek elsajátításának segítése,
 - a tanulmányi eredmények nyomon követése, rendszeres kapcsolattartás az osztályfőnökökkel, szaktanárokkal.
- Szabadidő-szervezés
 - kulturális, sport- és szabadidős programok szervezése,
 - szakkörök, klubfoglalkozások irányítása,
 - a kollégiumi közösségi élet hagyományainak ápolása.
- Közösségfejlesztés és diákönkormányzat támogatása
 - a diákönkormányzat munkájának segítése,
 - a demokratikus értékek, közösségi együttműködés és felelősségvállalás fejlesztése,
 - közösségépítő programok szervezése.
- Egyéni segítség és nevelőmunka
 - a tanulók személyes problémáinak meghallgatása és kezelése,
 - szociális hátrányok kompenzálásának támogatása,
 - a tehetséges tanulók kibontakozásának elősegítése,
 - a preventív feladatok (pl. egészségvédelem, szenvedélybetegségek megelőzése) ellátása.
- Kapcsolattartás és együttműködés
 - szoros együttműködés az iskola pedagógusaival, a szülőkkel és a társintézményekkel,
 - a kollégiumi diákok fejlődésének folyamatos nyomon követése és visszajelzés a szülők, osztályfőnökök felé.

2.4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Az intézményi nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban. Ezzel biztosítva a tanulói jogokat, mely szerint minden tanulónak joga van, hogy képességük, érdeklődésük és adottságaiknak megfelelő képzésben részesüljenek.

Az Európai Unió projektjeiben központi szerepet foglal el a társadalmi méretű integráció, mely szerint hátrányos helyzete, speciális problémái miatt semmilyen csoport vagy egyén ne legyen a társadalomban hátrányosan megkülönböztetve, valamilyen módon kirekesztve. Ezért a hagyományos oktatási folyamatot fel kell váltania az integrált oktatásnak.

Az együttnevelés, az integrált oktatás az intézmény egészében pedagógiai hatással bír: pozitív emberi értékek, tulajdonságok kialakítására törekvés (az elfogadás, a szeretet, a jóság, a becsületesség, az őszinteség, az önzetlenség, a szorgalom, a segítőkészség, a tolerancia, a felelősségérzet példáinak erősítése), az együttműködési képesség kialakítása, az empátia fejlesztése.

A törvény szerint kiemelt figyelmet érdemlő tanuló

- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- a kiemelten tehetséges;
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló – a gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény alapján.

Alapvető pedagógiai feladat a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, felkészítésük a szakmai vizsgákra, az egyenlő eséllyel történő hozzáférés követelményére tekintettel. Fejlődésük figyelemmel kísérése és elősegítése. Emberi méltóságuk és jogaik tiszteletben tartása.

A szakképzés kiemelt feladata {2019. évi LXXX. törvény 4§ (4) } az SNI tanuló, valamint a BTMN nehézséggel küzdő tanuló speciális igényeinek figyelembe vétele, és az egyén képességhez igazodó legeredményesebb fejlődésének elősegítése, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségének megteremtése érdekében.

A szakképzésbe történő bekapcsolódás alapfeltétele a pályaalakalmasság. {2019. évi LXXX. törvény 7§ (4)}. A pályaalakalmassági a szakképzésbe történő bekapcsolódás- képzési és kimeneti követelményében meghatározott- azon feltétele, amely alapján megállapítható, hogy a szakképzésben részt venni szándékozó személy képességei, készségei alapján sikeresen fel tud készülni a szakmai vizsgára és a szakma végzésére.

Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. (Szkt.2019.LXXX)

Intézményünkben az általános tendenciát követve, évről-évre növekvő létszámmal kezdik meg tanulmányaikat BTMN-s tanulók.

A már beiskolázott BTMN-s tanulók ellátása mellett, fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a korábban nem diagnosztizált, beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat. Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a tanuló megfelelő szakemberhez való irányítása, speciális csoportba történő besorolása.

Együttműködünk a fejlesztő pedagógusokkal, gyógypedagógusokkal, a pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni

- a belépő évfolyam év eleji felmérése, mely egységes valamennyi intézményünkben, különös tekintettel a figyelemre, emlékezetre, percepciók foglalkozás, analízáló- szintetizáló- szeriális-absztrakt gondolkodásra, szövegértésre, verbális matematikai, idegen nyelvi és informatikai kompetenciákra,
- a belépő évfolyam év eleji felmérése tanulásmódszertan tekintetében,
- a problematikusnak ítélt tanulók szakértői vizsgálatának kérelme,
- tanulásmódszertani ismeretek alkalmazása a tantárgyi foglalkozásokon
- szoros kapcsolat az általános iskolákkal, pedagógiai szakszolgálatokkal és a gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó foglalkozási tanulás megszervezése,
- meghatározott kedvezmények biztosítása,
- az oktatók és a tanulók személyes kapcsolattartása,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a felsőfokú továbbtanulás irányítása, segítése,
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése,
- az egy osztályban tanító oktatók együttműködése, egységes nevelési elvek alkalmazása;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósítása,
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonása,
- a szülők tájékoztatása a pedagógiai szakszolgálatról, családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról,
- iskolapszichológus, ifjúságvédelmi felelős segítő tevékenysége

Az osztályfőnökök az ifjúságvédelmi felelős közreműködésével külső szakember segítségét is igényelheti (pedagógiai szakszolgálat, gyermekjóléti szolgálat, iskolapszichológus).

A BTMN-s tanulók ellátása

Az intézmény a BTMN-s tanuló számára fejlesztő pedagógiai ellátást biztosít, egyéni adottsághoz igazodó előrehaladású nevelést és oktatást. Segítséget nyújt ahhoz, hogy kötelezettségeit teljesíteni tudja. {2019. évi LXXX. törvény; 12/2020.II.7. Kormányrendelet, 293. §, (1)}

A fejlesztő oktató a járási szakértői véleményben megjelölt fejlesztendő területek, tanulásszervezési, módszertani, pedagógiai javaslatok alapján egyéni fejlesztési tervet készít, amelyet az iskolavezetés bevonásával az alábbi segítőkész hálózat segítségével valósít meg: osztályfőnöki munkaközösség, osztályban tanító oktatók, iskola-egészségügyi szolgálat, külső szakértők bevonása: rehabilitációs bizottság, nevelési tanácsadó (15/2013. EMMI-rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről alapján).

A fejlesztő oktató a járási szakértői véleményben megjelölt formában és foglalkozásszámban fejlesztő foglalkozást tart a tanulónak.

Évente egy alkalommal a fejlesztési eredményt rögzíteni kell, és a tanuló képviselőjét tájékoztatni. {2019. évi LXXX. törvény; 12/2020.II.7. Kormányrendelet, 249§ (1)}

BTMN-s tanulókat megillető kedvezmények

A BTMN-s tanuló a Kormányrendeletben meghatározott kedvezményekben részesülhet. A meghatározott kedvezményekről az igazgató dönt az Nkt. szerint, a szakértői bizottság szakértői véleményétől nem térhet el. {2019. évi LXXX. törvény; 12/2020.II.7. Kormányrendelet, 293§ (3)}

A kedvezmények a tanulmányok során, tanulmányok alatti vizsgákon, érettségi vizsgákon biztosítottak. {12/2020.II.7 Kormányrendelet, 295. § a 293.§ (3) alapján, 296. § (1.a,b; 2, 3)}

A szakmai vizsga esetén az akkreditált vizsgaközpont, a Nkt. és a szakértői bizottság véleménye alapján a következő kedvezmények adhatók meg {12/2020.II.7 Kormány rendelet 297.§ (1. 2. 3)}

- idegen nyelv, vagy annak egy típusa, szintje, ha az oktatás során is mentes volt idegennyelv alól
- interaktív vizsgatevékenységben a tanulmányok során alkalmazott segédeszköz, segédszemély, jeltolmács igénybevétele
- interaktív vizsgatevékenység szóban történő felváltása, vagy szóban történő részének interaktív tevékenységgel történő felváltása
- a vizsga hosszabb idő alatt történő teljesítése.

BTMN dokumentálása

A fejlesztő foglalkozást központilag kiadott, egyéni fejlődési lapon és a Kréta rendszerben kell dokumentálni.

BTMN felülvizsgálat

A járási szakértő véleményben megjelölt kötelező felülvizsgálatot az iskolának a szülő hozzájárulásával kell kérvényeznie, részletes pedagógiai, fejlesztő pedagógia jellemzéssel.

A tanuló kötelező felülvizsgálata a 16. életévének betöltése után megszűnik {15/2013. (II.26) EMMI rendelet 22.§ (3)}

Állapotváltozás esetén, az utolsó vizsgálatot követő, 6 hónap elteltével kérhető soron kívüli vizsgálat.

A szakértői vélemény a tanuló nappali rendszerű, középfokú oktatásának befejezéséig érvényes.

BTMN adatkezelés

A {2019. évi LXXX. törvény 115.§ (2/4/a)} alapján a BTMN-s diákok adatait a pedagógiai szakszolgálatok intézményei részére, és a szakképző intézmények közötti adatszolgáltatásra lehet felhasználni.

Sajátos nevelési igényű tanulók

SNI tanuló a Nkt. alapján

- mozgásszervi
- érzékszervi
- értelmi
- beszéd
- több, együttes fogyatékoság
- autizmus
- egyéb pszichés fejlődési zavar: tanulási, figyelem, magatartás fogyatékosággal küzdő tanulók.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a {2019. évi LXXX. törvény 94 § (1)} alapján szervezzük meg.

Az egészségi alkalmassági, pályaalkalmassági, fogyatékkal élő emberek egyenlő erejű hozzáféréseinek figyelembevételével, a Kormányrendeletben meghatározott kedvezmények útján kell biztosítani:

- SNI igényt
- fogyatékoság jellegéhez igazodó felkészítést
- fogyatékoság jellegéhez igazodó vizsgáztatást
- SNI biztosította kedvezményeket.

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik. Azokat az SNI-s tanulókat oktatjuk együtt a többségi tanulókkal, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Ezek a tanulók társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, az ellenőrzés és értékelés szigorú igazítását a tanuló képességeihez, és az egyéni foglalkozásokat jelenthet.

Az SNI-s tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a vonatkozó jogszabályi előírások szerinti speciális implementációjú tanterv szerint történik. A használt módszerek igazodnak hiányosságaikhoz, fogyatékoságukhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazottaknak megfelelően folyik.

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények segítségét.

Intézményünkben a leggyakrabban előforduló SNI diagnózisok:

- diszlexia
- diszgráfia
- diszkalkulia,
- iskolai készségek kevert zavara,
- beszédzavar,
- tanulási zavar, hallási nehezítettség
- kevert, specifikus fejlődési zavar.

A tanév elején esetmegbeszélést tartunk az iskolába felvett tanulókról, a módszertani központ munkatársával, aki segítséget nyújt a már elkészült diagnózis értelmezésében a segédeszközök megválasztásában és az egyéni módszerek kiválasztásában.

Az SNI-s tanulók ellátása

A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek, és az SNI igényéből illetve fogyatékoságból eredő hátránya csökkentéséhez szükséges mértékben egészségügyi és pedagógiai rehabilitációs és rehabilitációs foglalkozást biztosít. {Nkt. 27.§ (8); 2019.évi LXXX. törvény, 12/2020.II.7. Kormányrendelet, 293§ (2.a)}

Az SNI-s tanulók ellátását az {Nkt. 47.§ (4) és a 2019. évi LXXX. törvény; 12/2020.II.7. Kormányrendelet, 294. § (1.b, 2.b) alapján együttnevelést segítő oktató, a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő, szakirányú végzettségű gyógypedagógus, utazó gyógypedagógus, konduktor végezheti.

Létszám vonatkozásában a Nkt. 47. § (7) az irányadó.

A gyógypedagógus a megyei szakértői bizottság által kiadott szakértői véleményben megjelenő diagnózis, terápiás javaslat alapján egyéni fejlesztési tervet készít, {20/2012. (VIII.31), amelyet az iskolavezetés bevonásával az alábbi segítőtábor segítségével valósít meg: osztályfőnöki munkaközösség, osztályban tanító oktatók, iskola-egészségügyi szolgálat, külső szakértők bevonása: rehabilitációs bizottság, {15/2013. EMMI-rendelet} a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről alapján

Évente egy alkalommal a fejlesztési eredményt rögzíteni kell, és a tanuló képviselőjét tájékoztatni. {2019. évi LXXX. törvény, 12/2020.II.7. Kormányrendelet, 249.§ (1)}

Az SNI-s tanuló fejlesztésének kiemelt feladatai, céljai

- A nevelés, oktatás, fejlesztés célja, hogy a sérülésből adódó hátrányos következményeket segítsük csökkenteni vagy ellensúlyozni.
- Fokozott figyelmet fordítunk a tanulás összetevőinek tanítására, az egyénre szabott tanulás módszereinek megválasztására.
- Lehetővé tesszük és segítjük a tanulót segítő speciális eszközök alkalmazását.
- Megteremtjük az esélyegyenlőség alapját, hogy a gyerekek az iskolai tananyagok adott pontján felkészültek legyenek az önálló életvitelre.
- Kialakítjuk a tanulóknál az egészséges énképet és önbizalmat, hogy hogyan viszonyuljanak állapotukhoz és ismerjék meg saját értékeiket.
- Az egyéni sikereket segítő egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése a cél.
- A különféle tulajdonságok, funkciók egyensúlyának kialakítása fontos feladat.
- A hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása, a meglévő ép funkciók bevonása, a hiányzó pótlása érdekében.
- Növeljük a kudarcűrő képességet.

- A sajátos nevelési igényű tanulók képességfejlesztése a hiányosan működő pszichés funkciók terápiás jellegű korrekciójával.
- A differenciált szükségletekhez igazodó felzárkóztatás a rehabilitációs és rehabilitációs eljárásokkal.
- Az általános műveltség megalapozása a fogyatékos, életkor és osztályok figyelembe vételével. Az alapdokumentumok által szabályozott ismeretanyag elsajátítása az évfolyamok, osztályok, tantárgyi sajátosságok, egyéni különbségek figyelembe vételével.
- A fejlesztési szakaszoknak megfelelő szűrő és diagnosztikus eljárások kidolgozása.
- Felkészítjük a tanulót a felnőtt lét szerepeire.
- Oktatóink fejlesztést, egyéni tantárgyi megsegítést biztosítanak tanulóinknak, figyelembe véve a szakértői bizottságok által javasolt fejlesztési területeket.
- Az intézményi fejlesztés teljes időtartama alatt kiemelt feladat a komplex rehabilitációs tevékenység, melyben együttműködünk az egyes gyógypedagógiai és módszertani központokkal.

A fejlesztés megvalósulásának szinterei

- Tanórán (differenciál foglalkozás):
 - bontott csoportos foglalkozás,
 - fejlesztési terv szerint differenciált egyéni foglalkozás,
 - foglalkozási differenciált foglalkozás.
- Fejlesztő, felzárkóztató foglalkozás, tanítási órán kívül (a jogszabályban előírtak, illetve az intézményi lehetőségek figyelembe vételével).
- Tanulószoba, tanórán kívüli foglalkozások (egyéb foglalkozások, korrepetálások).
- Személyes kapcsolatok (egyéni beszélgetések az oktatók és a diákok között).
- Iskolapszichológusi ellátás igénybevétele
- Együttműködés a szülőkkel és a családdal.

SNI-s tanulókat megillető kedvezmények

Az SNI-s tanulók a Kormányrendeletben meghatározott kedvezményekben részesülhet. A meghatározott kedvezményekről az igazgató dönt az Nkt. szerint, a megyei szakértői bizottság szakértői véleményétől nem térhet el. {2019. évi LXXX. törvény, 12/2020.II.7. Kormányrendelet, 293.§ (3)}

A kedvezmények a tanulmányok során, tanulmányok alatti vizsgákon, érettségi vizsgákon biztosítottak. {12/2020.II.7 Kormányrendelet, 295.§ a 293.§ (3) alapján, 296.§ (1.a, b, 2, 3)}

A szakmai vizsga esetén az akkreditált vizsgaközpont, az Szkt. és a szakértői bizottság véleménye alapján a következő kedvezmények adhatók meg:

- idegen nyelv, vagy annak egy típusa, szintje, ha az oktatás során is mentes volt idegennyelv alól
- interaktív vizsgatevékenységben a tanulmányok során alkalmazott segédeszköz, segédszemély, jeltolmács igénybevétele
- a vizsga hosszabb idő alatt történő teljesítése. {12/2020.II.7 Kormányrendelet 297.§ (1. 2. 3.)}

SNI dokumentálása

Az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációt, a fejlesztő foglalkozást központilag kiadott, egyéni fejlődési lapon és a Kréta rendszerben kell dokumentálni.

SNI felülvizsgálat:

A megyei szakértő bizottság által kiadott szakértői véleményben megjelölt kötelező felülvizsgálatot az iskolának a szülő hozzájárulásával kell kezdeményezni, részletes pedagógiai jellemzéssel. {15/2013. (II.26) EMMI rendelet 22.§}

A tanuló kötelező felülvizsgálata a 16. életévének betöltése után megszűnik {15/2013. (II.26) EMMI rendelet 22.§ (3).}

Állapotváltozás esetén, az utolsó vizsgálatot követő, 6 hónap elteltével kérhető soron kívüli vizsgálat.

SNI adatkezelés

A {2019.évi LXXX. törvény, 115.§ (2/4/a)} alapján az SNI-s diákok adatait a pedagógiai szakszolgálatok intézményei részére, és a szakképző intézmények közötti adatszolgáltatásra lehet felhasználni.

Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás

Kiemelten tehetséges tanuló az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában, magasabb intelligenciával, magas fokú kreativitással rendelkezik. Jellemzői a következtetés képessége, önálló útkeresés, szorgalom és kitartás, kíváncsiság, érdeklődés, előítéletektől való mentesség, bizonytalanság, becsvágy, kockázatvállalás, divergens gondolkodás, folyamatos kommunikáció. Mindemellett felkelhető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése. Meg kell felelnünk a szülők és tanulók azon elvárásainak, hogy diákjaink képességeinek és érdeklődésének megfelelő programokat kínáljunk, s ehhez megfelelő tevékenységi formákat találjunk. Meg kell keresnünk

azokat a szinteket, fórumokat, melyek hatékonyan segítik a tehetség kibontakozását. Minden oktató, szakoktató és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a foglalkozási és tanórán kívüli területekre egyaránt, és a legszorosabb együttműködést igényli a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A gyakorlati oktatásban különleges tehetséget felmutató tanulók fejlesztése a gyakorlati képzésben részt vevő gazdálkodó szervezetekkel való együttműködés keretében folyik.

A tehetséggondozás módszereiben célirányos tanulásszervezési eljárásokat alkalmazunk, ösztönözzük az oktatók szakirányú továbbképzéseit (tanulásmódszertan, tehetségi diagnosztika).

A tehetségfejlesztés tevékenységei intézményünkben

- kapcsolat a szülőkkel (a tehetség korai jegyeit tapasztalták-e) különös tekintettel a motivációra
- a tehetséggondozáshoz értő, felkészült oktatók biztosítása akkreditált, szakirányú továbbképzéssel,
- bemeneti mérések, különös tekintettel a motivációra, intelligenciatesztekre, ill. ezek értékelése
- az egyéni képességekhez igazodó foglalkozás és tanulás megszervezése,
- emelt foglalkozásszámú tantárgyak tanítása,
- tehetséggondozó programok (szakkörök, művészeti foglalkozások, dráma, vizuális kultúra, szakmai diákkörök),
- tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások, felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre,
- iskolai sportkör,
- vetélkedő megrendezése, kiállítások szervezése,
- felkészítés a felsőfokú továbbtanulásra, ennek irányítása, segítése,
- személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése,
- kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről,
- versenyeztetés,
- részvétel az OKTV-n és az OSZTV-n,
- tantárgyakhoz köthető, szakmai, sport, művészeti és komplex versenyek megszervezése, és azokon való részvétel intézményi, illetve területi szinten.

Eredményes munkavégzésünkhöz ezen a területen arra kell törekednünk, hogy vegyük figyelembe és kezeljük eredményesen a tanulók közötti fejlettségbeli, fejlődési, valamint a sajátos adottságbeli, érdeklődési, tanulási különbségeket. Ennek érdekében olyan sokféle, változatos szervezeti és módszerbeli megoldásokat alkalmazzunk, amelyek elősegítik, hogy

minden tanuló elsajátítsa a társadalmi beilleszkedéshez szükséges színvonalú általános felkészültséget, ugyanakkor e minimum fölött minden diák optimális alkalmat és segítséget kapjon, hogy adottságbeli lehetőségeinek legfelső határáig eljuthasson, hogy felismerje, kipróbálhassa, miben a legjobb, milyen tevékenységi körhöz van leginkább tehetséges.

2.5. A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga, gyakorlásának rendje

A tanulóknak joguk van ahhoz, hogy véleményüket szabadon kifejezhessék, és részt vehessenek az érdekeiket képviselő szervezetek munkájában. Az iskolai demokrácia és a kommunikációs kultúra fejlesztésének egyik legfontosabb terepe a diákönkormányzat, ahol a tanulók gyakorolhatják az érdekérvényesítést, elsajátíthatják a vitakultúrát, a felelősségvállalást és a konfliktuskezelés különböző formáit.

Minden osztály két tanulót delegál a diákönkormányzatba: az egyik tag az osztálytitkár, a másik pedig az osztály közösségének bizalmát élvező társuk. A diákok így közvetlenül képviselhetik érdekeiket az intézmény döntéshozatali folyamataiban.

A diákönkormányzat és az iskolavezetés közötti kapcsolattartás folyamatos. A DÖK munkáját segítő oktató és az illetékes igazgatóhelyettes napi szinten egyeztetnek, a rendezvények szervezése pedig havi rendszerességgel történik. A diákok bármikor fordulhatnak problémáikkal az igazgatóhoz vagy az igazgatóhelyetteshez, akár szóban, akár írásban, valamint évente a diákközgyűlésen és a diákfórumon közvetlen párbeszédet folytathatnak az iskolavezetéssel és az oktatói testülettel.

A diákönkormányzat elsődleges feladata a tanulói jogok és kötelességek megismertetése és gyakorlati érvényesítése. Ennek része, hogy a tanulók tisztában legyenek jogaikkal, éljenek a különböző fórumokon biztosított képviselési lehetőségekkel, részt vegyenek az iskola működését érintő döntések előkészítésében, valamint véleményezzék az intézmény alapdokumentumait – így például a házirendet vagy az SZMSZ-t. A diákönkormányzat javaslatot tehet pályázatok, versenyek, sport- és kulturális programok szervezésére, és véleményét az intézménynek minden olyan kérdésben ki kell kérnie, amely a tanulók közösségét érinti.

Az éves diákközgyűlés különösen fontos fórum, ahol a tanulók közössége kifejtheti észrevételeit és javaslatait, véleményezheti az intézmény működésével kapcsolatos tapasztalatokat, és részt vehet a házirend vagy az érettségi vizsgák lebonyolításának rendjét érintő döntések előkészítésében.

2.6. *A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a képzésben részt vevő személy, az oktató, a szakképző intézmény és a szakképző intézmény partnerei együttműködésével kapcsolatos feladatok és egymással való kapcsolattartásuk formái*

Az intézmény számára a tanulók sikeres fejlődése csak a szülők, a tanulók és az intézmény közötti együttműködésen alapulhat. A közös felelősségvállalás, a kölcsönös bizalom, a nyílt kommunikáció és a rendszeres visszacsatolás biztosítja a nevelő-oktató munka eredményességét. Az együttműködés során kiemelt szempont a tanulók személyiségi jogainak tiszteletben tartása, a diszkrimináció minden formájának elutasítása, valamint az, hogy a partnerek véleményét intézményi szinten beépítsük a fejlesztési folyamatokba.

Az együttműködés formái az iskola részéről

- Folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről és magatartásáról (írásban, telefonon, elektronikus naplóban).
- A képzési tanács rendszeres informálása az iskola életéről, éves találkozók és elektronikus hírlevelek útján.
- A Szakmai Programhoz való hozzáférés biztosítása, a módosítások során a szülők bevonása, véleményük kikérése.
- Egyéni vagy családi problémák esetén ifjúságvédelmi felelős bevonása, családlátogatás a gyermekjóléti szolgálattal, szükség esetén további intézkedések kezdeményezése.
- Szülők tájékoztatása a családokat segítő intézményrendszerek elérhetőségéről.
- Előre tervezett és rendkívüli szülői értekezletek, félévente legalább egy alkalommal.
- Fogadóórák rendszeres megszervezése, egyénileg is előzetes bejelentkezéssel.
- Pályaválasztási, pszichológiai és mentálhigiénés tanácsadás biztosítása.
- Nyílt napok és nyílt órák szervezése a szülők bevonásával.
- Prevenációs programok és előadások szakemberek bevonásával.

Az együttműködés formái a tanulók részéről

- A szakképzési törvény és az iskola házirendjének megfelelő kötelezettségek teljesítése.
- Részvétel az iskola életének gazdagításában ötletekkel, javaslatokkal.
- Őszinte, tiszteletteljes véleménynyilvánítás a tanulókat érintő kérdésekben.
- Aktív részvétel választott foglalkozásokon és a közösség formálásában.
- A DÖK munkájában való részvétel, igazgatói beszámoló és éves taggyűlés keretében.

Az együttműködés formái a szülők részéről

- Aktív részvétel az intézményi Képzési Tanács munkájában.
- Öszinte és építő visszajelzés az iskola által felvetett kérdésekben.
- Együttműködés a nevelési problémák megoldásában, a felzárkóztatás és tehetséggondozás támogatásában.
- Részvétel az iskolai rendezvényeken, közösségi szolgálat és diákcsereprogramok segítése.
- Közösségi és szponzori támogatások nyújtása.

A szülői ház és az iskola együttműködésének fejlesztési lehetőségei

- Közös rendezvények és kötetlen szülői értekezletek szervezése.
- Hagyományok bővítése, új programok indítása.
- Sport- és kulturális vetélkedők szervezése szülők, tanulók és oktatók részvételével.
- Szülők bevonása a tanulók szabadidős programjainak szervezésébe és a pályaeorientációs munkába.

Külső kapcsolatok és szakmai együttműködések

Intézményünk külső kapcsolatainak célja, hogy támogassák a nevelési-oktatási munka eredményességét és hozzájáruljanak a tanulók fejlődéséhez. Kötelező partnereink közé tartoznak a szociális szervezetek, a diáksportkörök, a rendőrség és az egészségügyi szolgáltatók, míg szakmai kapcsolatainkat turisztikai, vendéglátóipari, vállalati és pénzügyi partnereink biztosítják. Ezek révén diákjaink nemcsak elméleti tudást, hanem közvetlen gyakorlati tapasztalatokat is szereznek, különösen a nyári egybefüggő szakmai gyakorlatok során.

Kapcsolattartás és visszacsatolás

A partnerekkel való kapcsolattartás egész évben folyamatos, elektronikus és személyes formában is. Fontos számunkra a kölcsönös tájékoztatás, amely lehetővé teszi a tapasztalatok rendszeres visszacsatolását és beépítését az intézményi működés fejlesztésébe. Az osztályfőnökök és a kollégiumi nevelők szoros együttműködése szintén erősíti a belső és külső partnerkapcsolatokat.

Hosszú távú célok

Célunk olyan stabil partnerhálózat kiépítése és működtetése, amely hosszú távon is biztosítja az oktatási-nevelési célok megvalósítását, támogatja a munkaerőpiaci elvárásoknak megfelelő képzést, és hozzájárul az intézmény minőségirányítási rendszerének folyamatos fejlesztéséhez.

Kollégium

A Kollégium számára alapelv, hogy a tanulók eredményes fejlődése csak akkor biztosítható, ha az oktatás-nevelés minden szereplője – a diák, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, az oktatók, az intézmény munkatársai, a kollégium és a külső partnerek – összehangoltan és egymást támogatva működik együtt.

A kapcsolattartás közös célja a tanulók tanulmányi előmenetelének, személyiségfejlődésének, társadalmi beilleszkedésének és pályaválasztásának elősegítése. Az együttműködés elvei a kölcsönös bizalom, a folyamatos kommunikáció, a partneri elégedettség mérése és a visszajelzések beépítése az intézményi fejlesztésekbe.

A kollégium szerepe ebben a rendszerben kiemelkedő, hiszen a bentlakásos ellátást igénybe vevő diákok számára nemcsak a lakhatást biztosítja, hanem a mindennapi tanulást, a szabadidő hasznos eltöltését és a közösségi életet támogató nevelő környezetet is. A kollégium és az iskola közötti folyamatos kapcsolattartás elengedhetetlen: közösen hangolják össze a tanulói mulasztások kezelését, a korrepetálási lehetőségeket, a szabadidős programokat és a szülők tájékoztatását.

A kapcsolattartás formái:

- rendszeres írásbeli és elektronikus tájékoztatás a tanulói előmenetelről és magatartásról,
- szülői értekezletek, fogadóórák, rendkívüli megbeszélések,
- a kollégium és az iskola éves munkaterveinek összehangolása,
- a tanulói teljesítmények és hiányzások kölcsönös jelzése,
- közös prevenciók, kulturális és sportprogramok szervezése,
- partneri fórumok és képzési tanács bevonása az intézményi döntések előkészítésébe.

Az együttműködés rendszerének működtetése hozzájárul ahhoz, hogy a tanulók minden érintett fél támogatásával a lehető legjobb feltételek mellett készülhessenek fel a továbbtanulásra, a szakmai vizsgákra és a munkaerőpiaci beilleszkedésre.

2.7. A tanulmányok alatti vizsga szabályai

A tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítását a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 60. §-a, valamint annak végrehajtási rendelete, a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet XXVI. fejezete részletesen rögzíti. A vizsgák megszervezésének intézményi szintű szabályozása a Házirendben is megtalálható.

A tanuló félévi és év végi osztályzatait

- a) évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy
- b) a tanulmányok alatti vizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani.

2.7.1. A tanulmányok alatti vizsgák fajtái, szervezése, lebonyolítása

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a) felmentették a foglalkozáson való részvétele alól,
- b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- c) a tanulónak - az ideiglenes vendégtanulói jogviszony időtartamának kivételével - egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven foglalkozást vagy egy adott tantárgyból a foglalkozások harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha az oktatói testület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen. Az oktatói testület az osztályozó vizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz foglalkozást, és a szakképző intézmény eleget tett a 12/2020. Korm.rend. 163. §-ban meghatározott értesítési kötelezettségének,
- d) a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. Osztályozó vizsgát a szakképző intézmény a tanítási év során bármikor szervezhet. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni. Az osztályozó vizsgák vizsgaidőszakai intézményünkben:

- április közepe – vége
- június eleje – közepe
- augusztus közepe – vége

Az osztályozó vizsgát az iskola igazgatója engedélyezheti, és egy vizsgaidőszakban legfeljebb két évfolyam tananyagából lehet vizsgázni. Ennél több évfolyam anyagából csak kivételesen indokolt esetben, igazgatói engedéllyel adható lehetőség.

A vizsgára való jelentkezést írásban kell benyújtani: a tavaszi (április–június) vizsgaidőszakra január 31-ig, az augusztus–szeptemberi vizsgaidőszakra pedig legkésőbb május 1-ig. A jelentkezésről az iskola igazgatója dönt.

Az osztályozó vizsga követelményeit az intézmény oktatói testülete határozza meg, a tantervi előírások folyamatosan elérhetők az iskola honlapján. A tanuló kérésére a vizsga előtt írásbeli tájékoztatás is biztosítható. A vizsga alapvetően abban az iskolában történik, ahol a tanulónak jogviszonya van, de indokolt esetben – igazgatói engedéllyel – más intézményben is teljesíthető.

Az osztályozó vizsga napján a diák mentesülhet a tanórák látogatása alól: az írásbeli és a szóbeli vizsgára egy-egy nap biztosítható. Sikertelen osztályozó vizsga esetén a tanuló javítóvizsgát tehet, amennyiben teljesíti a javítóvizsgára bocsátás feltételeit.

Amennyiben a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát teljesít, ezzel teljesíti az adott tantárgy tanulmányi követelményeit. A továbbiakban, magasabb évfolyamra lépés vagy évfolyamisméltás esetén, a tantárgy tanulására vonatkozóan a szakképző intézmény szakmai programjában meghatározott eljárásrend az irányadó.

Fontos, hogy az előrehozott érettségi nem helyettesíti a tanuló mindennapi tanulmányi munkáját, hanem annak kiegészítéseként vállalható. A diák ezért kizárólag az érettségi vizsga napjára, illetve az írásbeli vizsga idejére kaphat felmentést a tanórák látogatása alól.

Az osztályozó vizsgára való felkészülés sem ad mentesítést a többi tantárgy óráin való részvétel és az azokból való felkészülés alól. Az osztályozó vizsgára a tanuló saját döntése és felelőssége alapján jelentkezik, a felkészülést önállóan végzi, ugyanakkor kérésére oktatója köteles számára szakmai tanácsot adni.

A vizsgák részletes követelményrendszere minden tanuló számára elérhető az iskola szakmai programjában. Az iskolánkkal tanulói jogviszonyban álló diákok számára az osztályozó és az előrehozott vizsga egyaránt térítésmentes.

Az előrehozott érettségire és az osztályozó vizsgára bármely tanuló jelentkezhet a megadott határidőig, az iskola által rendszeresített jelentkezési lapon. A jelentkezéshez indoklás, valamint az érintett oktató javaslata és aláírása is szükséges.

Az osztályfőnök a tanulók által benyújtott jelentkezéseket a határidőig összegyűjti, kiegészíti saját véleményével, aláírja, majd továbbítja az általános igazgatóhelyetteshez. Különös figyelmet kell fordítani arra, hogy a tanulónak az adott évfolyamból ne legyen már megszerzett érdemjegye, és a jelentkezés megfeleljen a vonatkozó kritériumoknak.

A jelentkezés elfogadásáról az iskola igazgatója dönt, az oktató, az osztályfőnök és az iskolavezetés véleményének figyelembevételével. Az igazgató határozatban értesíti a tanulót és

gondviselőjét: az áprilisi vizsgaidőszak esetén legkésőbb február 15-ig, az augusztusi vizsgaidőszak esetén június 15-ig.

Az iskolatitkár feladata a jelentkezések összesítése minden vizsgaidőszakban. Az engedélyezett vizsgákról készült összesítést továbbítja a munkaközösség-vezetőknek és az érintett osztályfőnököknek, akik a tanulókkal aláírattják a tudomásul vételt.

Az **írásbeli osztályozó vizsga** egységesen 60 percig tart. Ha rendkívüli esemény miatt a vizsga megszakad, a kiesett idővel meg kell hosszabbítani a vizsgázó rendelkezésére álló időt. Egy napon legfeljebb három írásbeli vizsga szervezhető egy tanuló számára, a vizsgák között legalább 10, legfeljebb 30 perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga harmadik vizsgaként is megszervezhető.

A dolgozatokat kizárólag az intézmény bélyegzőjével ellátott hivatalos feladatlapokon kell elkészíteni. Írásbeli munkát tintával, rajzokat ceruzával kell beadni.

Szabálytalanság esetén a vizsgáztató jelzi a feladatlapokon a történeteket, és írásban tájékoztatja az igazgatót, aki jegyzőkönyvben rögzíti a vizsgálat eredményét. Amennyiben felmerül a tiltott segédeszköz használatának gyanúja, háromtagú bizottság dönt a következményekről, amelyek az érvénytelenítés, javítóvizsgára utasítás vagy az eredménytelenség megállapítása lehetnek.

A vizsgateremben a vizsgáztatónak az ülésrendet úgy kell kialakítania, hogy a tanulók ne zavarhassák egymást. A vizsga kezdetekor az elnök ellenőrzi a személyazonosságot, ismerteti a szabályokat és kiosztja a feladatlapokat.

A **szóbeli osztályozó vizsga** háromtagú bizottság előtt zajlik, melynek elnöke az igazgató vagy megbízottja. A kérdező oktató olyan oktató lehet, aki az adott tantárgyat taníthatja, lehetőség szerint az, aki a tanulót korábban oktatta.

Egy napon legfeljebb három szóbeli vizsga tartható, a vizsgázó pedig legfeljebb hat fővel együtt tartózkodhat a vizsgateremben. A kihúzott tétel kidolgozására legalább 30 perc áll rendelkezésre, a feleltetés időtartama egy tantárgyból legfeljebb 15 perc lehet. A vizsgázó a tételek között minimum 15 perc pihenőt kap.

Amennyiben a tanuló teljes tájékozatlanságot mutat, az elnök póttételt húzathat vele, amelynek feleletét fél pontszámmal kell értékelni. Szabálytalanság esetén a vizsgabizottság figyelmezteti a vizsgázót, és akár az eredményt is megsemmisítheti.

A szóbeli vizsgákat évfolyamonként külön napon kell megszervezni, és csak akkor bocsátható valaki felsőbb évfolyam vizsgájára, ha az alacsonyabb évfolyam vizsgáját teljesítette.

A **gyakorlati osztályozó vizsgára** az írásbeli vizsgák szabályai vonatkoznak, amennyiben a feladat rögzített formában kerül beadásra. Ha a tantárgy szakmai programja másképp rendelkezik, annak előírásai az irányadók.

A gyakorlati vizsgafeladatokat az igazgató hagyja jóvá. A vizsga előtt a tanulókat tájékoztatni kell a követelményekről, valamint a munkavédelmi és biztonsági szabályokról. A vizsga megkezdése előtt az elnök ellenőrzi a feltételek meglétét.

A gyakorlati vizsga időtartamát az adott tantárgy sajátosságaihoz igazodva kell meghatározni, a kiesett időt pótolni kell. A teljesítményt egyetlen érdemjeggyel kell értékelni, az értékelőlap tartalmazza a vizsgázó adatait, a feladat megnevezését, az értékelést és a javasolt osztályzatot.

Osztályozó vizsga hiányzások miatt nem osztályozható tanulók esetén: Ha a tanuló rendszeresen hiányzik a dolgozatírásokról, évente pótdolgozat megírásával pótolhatja az elmaradt számonkéréseket, amelynek időpontját az oktatók közösen jelölik ki.

Amennyiben a tanulónak – az ideiglenes vendégtanulói jogviszony kivételével – egy tanévben igazolt és igazolatlan mulasztásai összességében elérik a 250 tanórát, vagy egy adott tantárgy esetén a tanórák 30%-át, és emiatt nem szerezte meg a szakmai programban előírt érdemjegyek számát, akkor év végén nem minősíthető. Kivételt képez, ha az oktatói testület engedélyezi az osztályozó vizsga letételét. Az engedély megtagadható, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a 20 tanórát, feltéve, hogy az iskola a törvényben előírt értesítési kötelezettségének eleget tett.

Az osztályozó vizsga időpontja az első félévi tananyag esetében január utolsó hete, év végén pedig június 15-ig kell sort keríteni rá, amikor a teljes tanév anyaga kerül számonkérésre. Amennyiben a tanuló ezen nem felel meg, vagy nem jelenik meg a vizsgán, a következő vizsgaidőszakban javítóvizsgát tehet.

Különbözeti vizsga

A különbözeti vizsga iskolaváltás vagy szakmaváltás esetén írható elő, célja pedig annak megállapítása, hogy a tanuló birtokában van-e a tanulmányai folytatásához szükséges ismereteknek. A vizsgakötelezettség tantárgyait és tartalmát minden esetben egyedi határozatban rögzíti az intézmény, figyelembe véve a tanuló korábbi tanulmányait és a választott szakmai ágazat követelményeit. Különbözeti vizsgát azokból a tantárgyakból is kell tenni, amelyeket a tanuló korábban nem tanult.

A különbözeti vizsga időpontját az igazgató határozza meg, és lebonyolítása az osztályozó vizsga szabályai szerint történik.

A vizsgával kapcsolatban az alábbi eljárást kell követni: a tanuló a vizsgára a bizonyítvány benyújtásával jelentkezik, a vizsgaengedélyt az igazgató adja ki, aki egyúttal meghatározza a

vizsga tartalmát is. A különbözeti vizsga minden olyan tantárgyra és tananyagrésze kiterjed, amelyet a tanuló korábbi tanulmányai során nem sajátított el, és amelynek hiánya a bizonyítvány és a hatályos tanterv alapján megállapítható.

Amennyiben a tanulónak több évfolyam tananyagából kell különbözeti vizsgát tennie, az igazgató engedélyezheti a vizsgák összevonását, illetve félévenkénti teljesítését. A vizsgák számára tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni, amelyek általában a tanév elejére, illetve a szorgalmi időszak végére esnek.

A vizsgáztatást lehetőség szerint azok az oktatók végzik, akik abban az osztályban tanítanak, ahol a tanuló a vizsga sikeres teljesítése után folytatja tanulmányait. A vizsga díjmentes, nem nyilvános, és az eljárás minden esetben jegyzőkönyv készítésével zárul. Az eredményt a tanuló bizonyítványába, a naplóba és a törzslapba is be kell vezetni. Külföldi bizonyítvány alapján tett különbözeti vizsga esetén új bizonyítvány kiállítása szükséges, amelynek megjegyzés rovatában fel kell tüntetni a vizsga eredményét.

Javítóvizsga

Javítóvizsgát az a tanuló tehet:

- aki a tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot szerzett, vagy
- aki osztályozó, illetve különbözeti vizsgájáról saját hibájából elkésett, engedély nélkül távozott, vagy nem jelent meg.

A javítóvizsgát az osztályozó vizsgára előírt eljárásrend szerint kell megszervezni.

A vizsgára az iskola igazgatója által kijelölt időpontban, augusztus 15. és augusztus 31. között kerül sor. A vizsga helyszíne az iskola, ahol a tanulónak tanulói jogviszonya van. Igény esetén – a vizsga előtt legalább 30 nappal – független vizsgabizottság is kérhető, ez esetben a vizsga díjköteles. Az időpontokat az igazgató az iskola honlapján is közzéteszi.

A javítóvizsga követelményei nyilvánosan elérhetők az iskola honlapján, az oktató elektronikusan rendelkezésre bocsátja, azonban kérésre a tanuló nyomtatott formában is megkaphatja oktatójától, amelynek átvételét a titkárságon aláírásával igazolja.

A javítóvizsgán írt dolgozatokat nem az adott tanulót tanító oktató javítja, a szóbeli vizsgán pedig lehetőség szerint nem az a pedagógus kérdez, aki a tanulót korábban megbuktatta. A vizsgán nyújtott teljesítményt a munkaközösség által jóváhagyott értékelési rendszer alapján kell elbírálni.

Amennyiben a tanuló indokolatlanul nem jelenik meg, vagy szabálytalanság miatt a vizsgáról eltiltják, az osztályt meg kell ismételnie. Rendkívüli, igazgatói engedéllyel jóváhagyott

halasztás esetén a tanuló ideiglenesen részt vehet a felsőbb évfolyam tanóráin, de mulasztásait igazolnia kell. A sikeres vizsga után véglegesen az osztály tagja maradhat, sikertelenség esetén azonban az évfolyamot ismételnie kell.

A javítóvizsga díjmentes, azonban megismétlésére nincs lehetőség. Az eredményt az osztályfőnök jegyzi be a törzslapba és a bizonyítványba, amelyet legkésőbb a vizsgaidőszakot követő napon adnak át a tanulónak.

Pótlóvizsga

A vizsgázó pótló vizsgára bocsátható, ha a vizsgáról önhibáján kívül elkésett, távol maradt, vagy a már megkezdett vizsgáról engedéllyel kellett távoznia, mielőtt befejezte volna a válaszadást. Fel nem róható oknak minősül minden olyan körülmény vagy esemény, amely a vizsgán való részvételt akadályozza, és nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

Az igazgató dönthet úgy, hogy a pótló vizsga még az adott vizsganapon megtartható, amennyiben ennek feltételei biztosíthatók. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig adott válaszait értékelni kell.

A pótló vizsga lebonyolítása mindenben az osztályozó vizsgára előírt eljárásrend szerint történik.

2.7.2. Vizsgatárgyak követelményei és értékelési rendje

Minden vizsgatárgy követelménye megegyezik az adott évfolyam tantárgyára vonatkozó, az iskola szakmai programjában meghatározott követelményrendszerrel. A tanulmányok alatti vizsgák értékelése szintén a szakmai programban rögzített elvek és szabályok alapján történik.

2.7.3. Ágazati alapvizsga

Az ágazati alapvizsga célja annak felmérése, hogy a tanuló vagy a képzésben részt vevő személy rendelkezik-e az adott ágazatban történő munkavégzéshez szükséges alapismeretekkel és kompetenciákkal. A vizsga az ágazati alapoktatás teljesítését követően tehető le, és tartalma minden, az adott ágazathoz tartozó szakmában azonos, melyet a képzési és kimeneti követelmények határoznak meg.

Az ágazati alapvizsgát a szakképző intézmény szervezi, és azt az intézmény oktatóiból, valamint az elnökből álló vizsgabizottság előtt kell teljesíteni. A vizsgabizottság elnökét a szakképző intézmény székhelye szerint illetékes területi gazdasági kamara delegálja. A sikeres vizsga teljesítését a bizonyítványban kell rögzíteni, amely egyben igazolja a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott munkakör betöltésére való alkalmasságot.

Ágazati alapvizsgára az bocsátható, aki részt vett az ágazati alapoktatásban. (Szkr. 254/A. §) A tanuló csak akkor léphet magasabb évfolyamra, ha az alapvizsgát eredményesen teljesítette. Elégtelen vizsga esetén javító- vagy pótlóvizsga tehető, amelyet az alapvizsgát követő hatvan napon belül kell biztosítani.

Az érettségivel már rendelkező, kizárólag szakmai vizsgára felkészítésben részt vevő személy számára, amennyiben az alapvizsga elégtelen, a javítóvizsgát a tanév második félévében, szintén 60 napon belül kell lehetővé tenni. Ha a javítóvizsga is sikertelen, a képzésben részt vevő személy a tanév végén nem minősíthető, és tanulmányait az ágazati alapoktatás megismétlésével folytathatja.

(Részletes szabályozás: Ágazati alapvizsga szabályzat – melléklet)

2.7.4. SNI vagy BTMN tanuló esetében alkalmazandó szabályok

A tanulmányok alatti vizsgaeljárások során a sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók vizsgáztatásának rendjét a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 293. § és 296. § rendelkezései határozzák meg. Intézményünk az Nkt. által szabályozott szakértői bizottság szakvéleményére támaszkodva biztosítja, hogy ezek a tanulók adottságaikhoz és fejlettségi szintjükhöz igazodó, egyéni előrehaladást lehetővé tevő nevelésben és oktatásban részesüljenek. Emellett garantáljuk számukra a tanulmányok alatti vizsgák teljesítésének feltételeit, valamint a kötelezettségeik teljesítéséhez szükséges támogatást.

A tanulmányok alatti vizsgák során biztosítható kedvezményekről mindig az igazgató dönt, aki a szakértői bizottság véleményétől nem térhet el.

Az írásbeli vizsgán adható kedvezmények lehetnek:

- a vizsgára rendelkezésre álló idő legfeljebb 30 perccel való meghosszabbítása,
- segédeszköz vagy segítő személy igénybevételének engedélyezése,
- írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsga letételének lehetősége.

A szóbeli vizsgán biztosítható kedvezmények közé tartozik:

- a 30 perces gondolkodási idő legfeljebb 10 perccel történő meghosszabbítása,
- a szóbeli vizsga írásbeli formában való teljesítésének lehetősége.

Amennyiben a tanulónak engedélyezett az írásbeli vizsga helyett a szóbeli vizsga, és az adott tantárgy vizsgája írásbeli és szóbeli részből áll, akkor két tételt kell húznia, és a számára engedélyezett vizsgatípus szerint kell azokat kidolgoznia. A felkészülési és kifejtési idő tételenként számítandó, továbbá a vizsgázó kérésére a második tétel kihúzása előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell biztosítani.

Ha a szóbeli vizsga írásban zajlik, a vizsgázó a tétel kihúzása után külön teremben, a vizsgáztató felügyelete mellett készíti el dolgozatát. A dolgozat megírására harminc perc áll rendelkezésre, amelyet a tanuló maga olvashat fel, vagy kérésére a vizsgáztató ismerteti.

2.7.5. A tanulmányok alatti vizsga eredményeinek dokumentálása

Az osztályozó-, javító- és különbözeti vizsgákról minden esetben jegyzőkönyvet kell készíteni:

- az osztályozó-, javító- és különbözeti vizsgákhoz az A. Tü. 1023. r. számú,
- a vizsga ülésrendjéhez pedig az A. Tü. 511. r. számú nyomtatvány használata kötelező

A tanulmányok alatti vizsgák esetében az ülésrendi jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a vizsga típusát (osztályozó, javító, különbözeti), a tantárgy megnevezését, a vizsga pontos időpontját, a vizsgacsoport adatait, a vizsgázók nevét és számát, a tanterem számát, az ülésrendet, a tételhúzás idejét, valamint a vizsga várható befejezését. Rögzíteni kell azt az időpontot is, amikor a vizsgázó leadja a dolgozatát. A dokumentumban szerepelnie kell a felügyelő oktató nevének, az üresen maradt sorokat pedig át kell húzni.

A vizsgajegyzőkönyvekben a következő adatoknak kötelezően szerepelniük kell:

- a vizsga megnevezése,
- az érintett oktatók nyomtatott nagybetűvel írt neve és aláírása,
- a tantárgy és évfolyam megjelölése,
- a számon kért tételek címe,
- a vizsga dátuma,
- a javasolt és a végleges érdemjegy,
- a tanuló személyes adatai és törzslapszáma,
- a vizsgabizottság határozata (bélyegzővel vagy kézírással),
- a jegyzőkönyv dátuma, amely egyben az eredményhirdetés időpontja.

A jegyzőkönyveket minden esetben hiánytalanul kell kitölteni, az üres részeket ki kell húzni. Az elkészült dokumentumokat az igazgatóhelyettes ellenőrzi és hagyja jóvá, majd őrzí meg.

Amennyiben a tanuló egy vagy több tantárgy követelményeit egy tanév során több évfolyamra kiterjedően teljesíti, minden érintett évfolyamra külön osztályzatot kell megállapítani. Ha a tanuló valamennyi évfolyam teljes tananyagát elsajátítja, az így kapott osztályzatokat az összes érintett évfolyam bizonyítványába be kell vezetni. Abban az esetben viszont, ha a tanuló nem teljesíti az adott évfolyam valamennyi követelményét, az egyes tantárgyakból szerzett

osztályzatot a törzslapon minden érintett évfolyamhoz fel kell tüntetni, és a vizsgát követő tanévben kiállított év végi bizonyítványba is be kell jegyezni.

Amennyiben a tanuló tudásáról független vizsgabizottság előtt vagy vendégtanulóként tesz vizsgát, a vizsgát lebonyolító intézmény köteles három napon belül írásban értesíteni a tanulóval tanulói jogviszonyban álló szakképző intézményt az elért osztályzatról. A törzslapon történő bejegyzés ez alapján történik. A tanuló magasabb évfolyamba lépéséről – figyelembe véve a független vizsgabizottság, illetve a vendégtanulóként szerzett eredményeket – mindig az a szakképző intézmény hoz döntést, ahol a tanuló jogviszonya fennáll.

Ha egy tanuló egy tantárgyat osztályozó vizsgával teljesít az előrehozott érettségire való felkészülés miatt, köteles továbbra is látogatni az órákat mindaddig, amíg az adott tantárgyból sikeres előrehozott érettségi vizsgát nem tesz. Az érettségi teljesítése után a tanuló írásbeli kérelemben fordulhat az iskola igazgatójához, aki engedélyezheti számára a tantárgy tanulócsoportjából való kilépést.

Kivételt képez a testnevelés, amelynek látogatása minden tanuló számára kötelező az egészség megőrzése érdekében. Felmentés csak írásbeli kérelem alapján, élsportolói jogállás esetén adható. A két tanítási nyelvű képzésben a nyelvórákon való részvétel az emelt követelmények miatt a középszintű érettségi letétele után is kötelező, a szakmai program előírásai szerint.

Amennyiben egy tanuló sikeres előrehozott érettségit tett, de az adott tantárgyat nem kívánja tovább tanulni, a felszabaduló órákban az iskola területén köteles tartózkodni. Jogosan választható helyszínek: a könyvtár vagy a folyosó. Az iskola épületét a tanuló lyukas órában nem hagyhatja el, kivéve, ha az az utolsó tanítási óra után következik.

Amennyiben a tanuló nem teljesíti az adott évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja. Ha azonban az oktatói testület halasztást engedélyezett számára az előírt vizsga letételére, a meghatározott határidőig felsőbb évfolyamon is folytathatja tanulmányait. A szakképző intézmény a tanuló bizonyítványának kiadását semmilyen esetben sem tagadhatja meg.

2.8. A felvétel és az átvétel helyi szabályai, ehhez kapcsolódóan a szóbeli felvételi vizsga követelményei

A felvételi eljárás a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásai szerint zajlik. Az intézmény helyi követelményeit teljesíti az a tanuló, aki az írásbeli vizsgán tantárgyanként, valamint a szóbeli vizsgán önállóan eléri a megszerezhető pontok legalább 20%-át. A felvételi elbeszélgetés során a bizottság a tanuló pályaalkalmasságát is vizsgálja.

Az előnyben részesítés helyi szempontjai közé tartozik a halmozottan hátrányos helyzet (HHH), valamint a debreceni lakóhely.

Az átvétel szabályai szerint tanuló átvételére a tanév során bármikor sor kerülhet, amely mindig jelentkezés alapján történik. Az átvételről az igazgató dönt a hatályos jogszabályok figyelembevételével, és általában elvárás a legalább jó rendű tanulmányi eredmény. Az átvett tanuló jogait és kötelezettségeit az átvétel napjától gyakorolhatja. Tanköteles tanuló tanulói jogviszonya kizárólag a fogadó intézmény igazgatójának felvételt igazoló értesítésével szüntethető meg. A magántanulók számára is biztosított az iskolaváltás lehetősége.

Az átvételhez szükséges dokumentumok:

- szülői írásbeli kérelem (jelentkezés),
- a tanuló előző tanulmányait igazoló dokumentumok (bizonyítvány, törzslapkirovat, ellenőrző könyv),
- az iskolaváltásról szóló értesítés a korábbi intézmény igazgatójától,
- a fogadó iskola igazgatójának határozata az átvételről.

A tanulmányok folytatásának módja többféle lehet:

- különbözeti vizsga nélkül, ha a tanuló a fogadó intézmény adott évfolyamra vonatkozó helyi tantervét teljesítette,
- különbözeti vizsgák letételével, ha a tantervi követelményeket csak részben teljesítette,
- több különbözeti vizsga vagy a tantárgy sajátos nehézsége esetén az átvételi határozatban türelmi idő és oktatói segítség biztosítható,
- a különbözeti vizsgák teljesítésének és osztályzat megszerzésének határideje legkésőbb a félévi vagy év végi konferenciát megelőző vizsgaidőszak,
- évfolyamismétléssel, ha ezt a szülő kéri, és az igazgató engedélyezi.

2.9. Kizárólag mikrotanúsítvány megszerzésére létesített felnőttképzési jogviszony esetén a mikrotanúsítvány kiadásának szakmai előképzettségre vonatkozó feltétele

A gazdálkodás és menedzsment, valamint a turizmus-vendéglátás ágazathoz tartozó mikrotanúsítványok esetében a kiadás feltételeit a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet (Szkr.) 14. § (2) bekezdése rögzíti. Ennek értelmében a képzésben való részvételhez szükséges az előzetes szakmai ismeretek megléte, illetve azok igazolása.

Tanulói jogvisztonnyal rendelkezők esetén (pl. technikumi vagy szakképző iskolai tanulók):

- A Szkr. 25. § (1) 10. pontja alapján a mikrotanúsítvány megszerzésének feltétele, hogy a tanuló az adott ágazathoz tartozó szakmai oktatás legalább első évét megkezdje, és a mikrotanúsítvány tartalmához kapcsolódó alapozó tantárgyakat sikeresen teljesítse, vagy azokkal párhuzamosan tanuljon.

Felnőttképzési jogviszony keretében jelentkező felnőttek esetén:

- A Fkr. 34. § (4) és 22. § (5) bekezdései, valamint a Szkr. 180. § (10) bekezdése lehetővé teszik, hogy a jelentkező előzetes tudásmérés, igazolás vagy korábban megszerzett végzettség alapján teljesítse a belépési feltételeket. Ez lehet:
 - gazdálkodás és menedzsment, illetve turizmus-vendéglátás ágazathoz tartozó szakirányú végzettség (pl. szakképesítés, technikus végzettség), vagy
 - az adott szakterületen szerzett, legalább egyéves munkatapasztalat, amelyet az intézmény igazolással, illetve előzetes tudásméréssel elfogad.

A mikrotanúsítvány kiállítása során az intézmény a Szkr. 39/B. §-a, valamint a 3. melléklet előírásait alkalmazza, amelyek rögzítik a kiadás, a nyilvántartás és a dokumentálás kötelezettségeit.

A mikrotanúsítvány megszerzése nem helyettesíti az adott szakmához kapcsolódó teljes szakmai végzettséget, ugyanakkor a Fkr. 37/D. §-a értelmében biztosítja a meglévő tudás bővítését, aktualizálását, valamint a munkaerőpiaci igényekhez igazodó speciális kompetenciák megszerzését.

2.10. Digitális bizonyítványok

2025. szeptember 1-jétől kezdődően, felmenő rendszerben intézményünk az eddig használt papír alapú bizonyítványok helyett digitális bizonyítványt állít ki a KRÉTA rendszerből a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (Szt.) 7. § (1c) pontja és 63. § (3)–(7) bekezdése, valamint a végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet (Szkr.) 25. § (1) bekezdés 1. pontja alapján.

A digitális bizonyítvány kiállításakor az intézmény elektronikus aláírással és olyan szolgáltató által kiadott időbélyegzővel látja el a dokumentumot, amely e szolgáltatást minősített szolgáltatóként nyújtja. A digitális bizonyítvány előállítására továbbra is az osztályfőnök feladata (Szkr. 32. § (1) bek.).

A tanuló, illetve a tanuló szülője vagy törvényes képviselője kérelmére – amely a KRÉTA tanulmányi rendszeren keresztül is előterjeszhető – a digitális bizonyítványról hiteles papír alapú másolat, úgynevezett díszpéldány kerül kiállításra (Szt. 63. § (7) bek.). A második és minden további példány kiadása térítési díj ellenében történik, amelynek összege a Szkr. 39. §

és a 6. melléklet alapján a szakirányú oktatás központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott önköltség egyhavi összegének 10%-a.

Az intézmény a kiadott díszpéldányokról nyilvántartást vezet (Szkr. 36. § (4) b) pont). Ez biztosítja a dokumentumok ellenőrizhetőségét és a tanulói jogok teljes körű érvényesülését.

2.11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

Intézményünk kiemelt figyelmet fordít arra, hogy tanulóink felismerjék és elkerüljék a balesetveszélyes helyzeteket, legyen szó az iskolai környezetről, az otthoni tevékenységekről, a közlekedésről vagy az osztálykirándulásokról. Fontosnak tartjuk, hogy minden diák képes legyen sérült társainak alapvető segítséget nyújtani, ezért az elsősegélynyújtási ismeretek elsajátítása az osztályfőnöki óra, valamint a tanórán kívüli foglalkozások szerves részét képezi.

Az elsősegélynyújtás gyakorlati tudás, amely tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul. Tanulóink különféle formákban találkoznak ezekkel az ismeretekkel: szakkörökön, egészségnapokon, szemléltető bemutatókon és kirándulások előtti felkészítéseken. Az elsősegély-nyújtás elsajátítását segítik az iskola megfelelően felszerelt elsősegélynyújtó ládája is, amelyeket a mindennapokban, valamint rendezvényeken és kirándulásokon is használni tudnak.

Intézményünk szoros kapcsolatot ápol a Vöröskereszt helyi szervezetével, az Országos Vérellátó Központtal és más szakmai partnerekkel, ennek köszönhetően tanulóink csoportos elsősegélyvizsgára is felkészülhetnek és vizsgát tehetnek. A koordinációt a Vöröskereszt munkáját segítő oktató látja el, aki évente véradást is szervez. A testnevelő oktatók és a balesetvédelmi felelős tanár szintén kiemelt szerepet töltenek be a tanítási idő alatti elsősegélynyújtásban.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók megismerjék az elsősegély fogalmát, az élettani és anatómiai alapfogalmakat, felismerjék a vészhelyzeteket, tisztában legyenek a leggyakoribb sérülések következményeivel és tudják alkalmazni az alapvető segítségnyújtási módokat. Ennek keretében megtanulják a mentőszolgálat hívásának helyes módját, megismerkednek annak felépítésével és működésével is.

Az elméleti tudás mellett hangsúlyos a gyakorlati készségek fejlesztése: a diákok életkoruknak megfelelő szinten tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon gyakorolják a segítségnyújtás módjait. Támogatjuk az oktatók továbbképzését is, akik így naprakész ismeretekkel segíthetik a tanulók felkészítését.

3. A közismereti oktatásra és ágazati alapoktatásra vonatkozó oktatási program

3.1. A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma, valamint megszervezésének és választásának elvei

Intézményünk a 2020-as Nemzeti alaptantervhez (NAT) illeszkedő kerettanterveket alkalmazza, amelyek meghatározzák a kötelező és nem kötelező foglalkozások tananyagát, megnevezését és számát. A kötelező foglalkozások körét, tantárgyait és óraszámát, valamint az elsajátítandó tananyagot az iskola szakmai programjának melléklete részletezi.

A NAT feladatát abban határozza meg, hogy közvetítse a nemzeti műveltséget, a hazai nemzetiségek kultúráját, megőrizze és átadja az egyetemes kultúra értékeit, valamint elmélyítse a tanulók erkölcsi érzékét és szellemi-érzelmi fogékonyságát. Ennek része a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök komplex fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés támogatása, valamint a nemzeti identitás és a közösségi összetartozás megerősítése.

A középiskolai nevelés-oktatás szakaszában a feladat az általános műveltség árnyalása és megszilárdítása, valamint a továbbtanuláshoz, a pályaválasztáshoz, a munkavállalói szerephez és a technikum ágazataihoz tartozó szakképesítések megszerzéséhez szükséges kompetenciák kialakítása. Intézményünk technikumi képzése öt középiskolai évfolyamból áll, ahol párhuzamosan zajlik az érettségi vizsgákra való felkészítés és a szakmai elméleti, illetve gyakorlati oktatás. A képzés így biztosítja az általános műveltséget megalapozó tananyagot, valamint a szakmai végzettség megszerzéséhez szükséges tudást.

A nem kötelező, de választható foglalkozások – például fakultációk, szakkörök, emelt óraszámú vagy két tanítási nyelvű képzés – a tanulók érdeklődésének, pályaaorientációs és továbbtanulási szándékainak megfelelően szerveződnek.

A szabadon választható foglalkozások körébe tartoznak a nyelvvizsgára és emelt szintű érettségire felkészítő órák, szakköri tevékenységek, valamint a sport- és kulturális programok. Ezek célja a tehetséggondozás, a felzárkóztatás, az önismeret fejlesztése, valamint a közösségi élmény erősítése.

A kötelezően választandó és szabadon választható foglalkozások megszervezésének alapelve, hogy azok illeszkedjenek a tanulók egyéni képességeihez, érdeklődéséhez, továbbtanulási céljaihoz és a munkaerőpiaci elvárásokhoz. A választás szabadságát a kerettantervi előírások és az iskola szakmai programja biztosítja, a döntést pedig minden esetben tanulói vállalás és szülői jóváhagyás kíséri.

3.2. *A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai*

2020. szeptemberétől induló technikai osztályok esetében a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 3. mellékletében szereplő, a gimnáziumok 9–12. évfolyamára vonatkozó kerettantervet alkalmazzuk. A korábbi szakgimnáziumi osztályok esetében továbbra is a rendelet 14. melléklete (Kerettanterv a szakgimnáziumok 9–12. évfolyama számára) az irányadó.

A szabadon tervezhető órakeret intézményünkben a pedagógiai célokhoz, a tanulói igényekhez és az ágazati sajátosságokhoz igazodva kerül felhasználásra. Ezzel lehetőséget biztosítunk a helyi tantervi kiegészítések, a felzárkóztatás, a tehetséggondozás, a differenciált fejlesztés, valamint az érettségire és a szakmai vizsgára történő hatékony felkészítés megvalósítására. Az órakeret felhasználását az alábbi táblázat tartalmazza.

Intézményünkben a **tanulásszervezés alapját** minden középiskolai és szakképzési évfolyamon az osztályszerkezet jelenti. A 9. évfolyamra történő beiskolázásnál a Szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvényben rögzített létszámhatárok az irányadók, amelyek szerint az osztálylétszám legfeljebb 32 fő lehet, s ez a fenntartó engedélyével legfeljebb húsz százalékkal túlléphető. A közismereti oktatás tartalma évfolyamonként és ágazatonként részben eltérő, de szervezése alapvetően osztályszerkezetben történik. Egyes tantárgyaknál – például a második idegen nyelv esetében – a csoportképzés több osztály tanulóinak bevonásával valósul meg.

A **digitális tanulást** támogatja, hogy minden tanévben szeptember végéig minden tantárgyból és minden csoporthoz létrehozásra kerül a Google Classroom kurzus, amelyen keresztül biztosított a tananyagok megosztása, online feladatkiadás és projektmunka.

A hatékonyabb munkát segíti, hogy több közismereti tantárgyat – így a matematikát, az idegen nyelveket és a digitális kultúrát – csoportbontásban tanítunk. A bontások száma az oktatási és pedagógiai szempontok, valamint az intézmény rendelkezésére álló órakeret figyelembevételével alakul.

A **projektoktatás** különös jelentőséggel bír, hiszen lehetőséget ad arra, hogy a tanulók önállóan, illetve csoportmunkában, érdeklődésükre építve oldjanak meg összetett feladatokat. Ez elősegíti a problémamegoldó gondolkodás és a kooperatív tanulási formák alkalmazását.

A **tanítás rendje** szerint a tanórák 7:40-kor kezdődnek, időtartamuk 45 perc. A szünetek 10 percesek, az 5. óra után 20 perces, a 6. óra után 5 perces pihenőt biztosítunk. Az órák délutáni időszámban is tarthatók. A tanulók részvétele a tanórákon – felmentés hiányában – kötelező. A délutáni szakkörök, előkészítő és érdeklődési körök önkéntes alapon működnek, de a jelentkezés után a részvétel kötelező.

A tanév szerkezete órarend alapján valósul meg, amely figyelembe veszi a pedagógiai elveket és az intézményi adottságokat.

A tanulói jogviszony a középiskola 9. évfolyamára felvétellel, illetve más évfolyamokon átvétellel jön létre, amelyről az igazgató dönt. A jogviszony megszűnésére a Szakképzési törvény előírásai az irányadóak. A felnőttképzési jogviszony külön szabályozás alapján jön létre, a képzésben részt vevő személy saját élethelyzetéhez igazodva.

A tanulók tudásának értékelése több szinten valósul meg. Az első héten idegen nyelv diagnosztikus mérésére kerül sor, amely alapján a csoportbontások készülnek. Az év folyamán rendszeres az írásbeli, szóbeli, gyakorlati és projektfeladatokon keresztüli számonkérés. A dolgozatok időpontját legalább egy héttel korábban közöljük. Egy napon legfeljebb két témazáró dolgozat írátható. Az értékelés alapelvei közé tartozik az átláthatóság, a tanulói önértékelés és a társértékelés lehetősége.

A tanulók otthoni felkészülését iskolánk támogatja tanulásmódszertani ismeretek átadásával, a feladatok pontos kijelölésével és az arányos terhelés biztosításával. Hétvégére és tanítási szünetekre csak olyan mennyiségű feladat adható, amely nem haladja meg egy átlagos tanítási nap felkészülési terhet.

A továbbhaladás feltétele minden tantárgy követelményeinek legalább elégséges szinten történő teljesítése, a 10. évfolyam végén, illetve a 1/13. évfolyam közepén az ágazati alapvizsga sikeres letétele, valamint a tanulmányi követelmények teljesítése.

A vizsgarend három fő elemből áll: az intézmény saját felvételi vizsgájából, a kötelező és választható érettségi vizsgákból, valamint a szakmai vizsgákból. Az érettségi vizsgák szervezésénél az Érettségi vizsgaszabályzat irányadó.

Lehetőség van előrehozott érettségi vizsgára is, amennyiben a tanuló teljesítette a szükséges követelményeket. A sikeres előrehozott vizsga mentesít az adott tantárgy további óráinak látogatása alól.

Az osztályozó, különbözeti és javítóvizsgák célja a továbbhaladáshoz szükséges tudásszint megállapítása, pótlása és javítása. Ezek megszervezéséről az igazgató dönt, a vizsgákat kijelölt bizottság előtt kell letenni.

Két tanítási nyelvű képzés sajátosságai intézményünkben

A 9Kny évfolyamot követően azok a tanulók, akik a belső mérések eredményei és a nyelvoktatók szakmai véleménye alapján várhatóan nem tudják teljesíteni a B2+ szintű kimeneti követelményeket, az iskola másik 9. évfolyamos osztályában folytathatják tanulmányaikat. A 9–12. évfolyamon intézményünk biztosítja az emelt szintű nyelvi érettségire való felkészítést, amelynek teljesítését a tanuló és szülője írásos nyilatkozatban vállalja.

Amennyiben a tanuló a 10. évfolyamon az Oktatási Hivatal által szervezett célnyelvi mérésen az elvártnál lényegesen gyengébb eredményt ér el, az iskolavezetés javasolhatja a tagozatváltást, amelyhez a szülő beleegyezése szükséges.

A két tanítási nyelvű osztályokban a 9Kny–12. évfolyam követelményei alapján a tanulóknak lehetőségük van 11. évfolyam után középszintű előrehozott érettségi vizsga letételére angol nyelvből. A sikeres vizsga azonban nem mentesíti őket a 13. évfolyam emelt szintű szakmai nyelvi óráin való részvétel alól, kivéve, ha felsőfokú nyelvvizsgát mutatnak be, amely alapján az igazgató adhat egyedi felmentést. Ebben az esetben a tanuló érdemjegyét a 20/2012. EMMI rendelet 55. § (1–3) bekezdése alapján az oktatói testület állapítja meg évközi teljesítménye alapján.

A 2020-tól induló évfolyamok tanulói a 12. év végén előrehozott érettségi vizsgát tehetnek, majd a 13. évfolyamon teljesítik az érettségi és szakmai vizsgát. A nyelvoktatás – a megfelelő óraszám biztosításával – a nem két tanítási nyelvű osztályokban is a 12. évfolyam végéig tart. A tanulók a nyelvi érettségi vizsga szintjéről a felvételi követelmények ismeretében döntenek, figyelembe véve, hogy a felvételi pontszámításnál csak a ténylegesen letett emelt szintű vizsga (és nem a nyelvvizsga-bizonyítvány) fogadható el.

A foglalkozáslátogatás alól mentesülhet az a tanuló, aki C1 szintű nyelvvizsga-bizonyítványt szerez, azonban számára is kötelező a két tanítási nyelvű érettségi követelményeinek teljesítése.

Intézményünk aktívan részt vesz a központilag szervezett témahetek – például a pénzügyi tudatosság, a digitális fejlesztés vagy a fenntarthatóság – helyi programjainak megszervezésében és lebonyolításában. E programok célja, hogy a Szakképzés 4.0 elvárásait gyakorlatorientált módon közvetítsük tanulóink felé. Ennek részeként rendszeresen hívunk külső előadókat, valamint szervezünk céglátogatásokat, hogy a tanulók megismerhessék az elméleti tudás gyakorlati alkalmazásának lehetőségeit.

Az iskolai lemorzsolódás megelőzésére intézményünk eljárásrendet dolgozott ki, továbbá biztosítjuk az egyéni tanulmányi rend kialakításának lehetőségét a szakképzési törvényben előírt gyakorlati órák figyelembevételével.

Választható tantárgyak és foglalkozások

Jogszabályi felhatalmazás alapján az iskola tantárgyfelosztását az igazgató határozza meg a szakmai és pedagógiai szempontok, a tárgyi feltételek, valamint az esélyegyenlőségi elvek figyelembevételével. A tanszabadság mind a tanulót, mind az oktatót megilleti.

A beiratkozás során a szülő elfogadja az adott tanulócsoportra érvényes speciális foglalkozástervet, amely magában foglalja a fakultatív tantárgyakat és foglalkozásokat is. A két tanítási nyelvű osztályokban a tanulók német, francia, orosz vagy kínai nyelv közül választhatnak második idegen nyelvet, a csoportok létszámbeli korlátainak

figyelembevételével. A fakultatív tárgyak választása egy tanévre szól, de az iskola minden tanulója számára biztosítjuk a második idegen nyelv tanulásának lehetőségét.

A tanulók érdekeinek védelme érdekében bizonyos esetekben lehetőség van az oktató megválasztására. Ez különösen akkor lehetséges, ha ugyanabból a tantárgyból több emelt szintű érettségire felkészítő csoport indul, ha egy osztályon belül ugyanazon szinten legalább két csoport működik, vagy ha nem rendes érettségi vizsgán vesz részt a tanuló. Tanulmányok alatti vizsgák esetén a tanuló kérheti, hogy mely oktató vizsgáztassa, azonban Javítóvizsgán az elégtelen év végi érdemjegyet adó oktató nem lehet kérdező.

Az ilyen irányú kérelmeket az iskolavezetés bírálja el, az érintettek, az osztályfőnök és a diákönkormányzat véleményének figyelembevételével.

Házi feladat és felszerelés

Az írásbeli házi feladat célja gyakorlás vagy előkészítés; hiánya önmagában nem minősíthető elégtelenre, ugyanakkor sorozatos elmaradása beszámítható az értékelésbe. Hétvégére és tanítási szünetre nem adunk az átlagosnál nagyobb terhelést. Felszerelés hiányában (pl. testnevelés) a munkavégzés meghiúsulhat; a szankcionálás módját a munkaközösségi szabályozás rögzíti.

Csoportbontás és külön foglalkozások

A NAT, kerettantervek és a jogszabályok keretei között a tanulói/osztály-órakeret különbözetét csoportbontásra, felzárkóztatásra, tehetséggondozásra, egyéni fejlesztésre, sport- és öntevékeny körökre fordítjuk.

Csoportbontás jellemzően: idegen nyelv, matematika, informatika, szakmai tárgyak valamint a mindennapos és délutáni testnevelés; a két tanítási nyelvű osztályokban a célnyelven tanított tárgyak is bontásban zajlanak. A gyakorlati szakmai órák 12–20 fős csoportokban szerveződnek.

Felkészítő, szakköri és sportfoglalkozások

Törvényi létszámgigény (általában 10 fő) esetén a kért tantárgyakból heti két órás emelt szintű felkészítést szervezünk; szükség esetén vendégtanulói együttműködéssel. Nyelvvizsga-felkészítést a jelentkezők számától függően indítunk; ritkább nyelvekből fakultációt biztosítunk igény esetén. A tanulási nehézséggel küzdők felzárkóztatását a 9. évfolyamon minél korábban elkezdjük. A mindennapos testnevelés és a diáksport alapfeladat. Iskolai foglalkozást csak megfelelő képesítéssel rendelkező munkavállaló tarthat.

Egyéni fejlesztés

Szakértői vélemény alapján SNI/BTM tanulóink egyéni fejlesztésben részesülnek. Versenyfelkészítésre külön órakeretet biztosítunk. Súlyos betegség esetén – jogszabályi keretben – konzultációs lehetőséget adunk.

3.3. Az érettségi vizsgával összefüggő szabályok

Intézményünkben az érettségi vizsgára történő felkészítés a Nemzeti alaptantervben, a közismereti kerettantervben, a közismereti oktatási programban, valamint az érettségi vizsgaszabályzatban meghatározott általános és részletes követelmények alapján zajlik. A cél az, hogy tanulóink biztos tudással, megfelelő vizsgakompetenciákkal és tanulási stratégiákkal rendelkezzenek az érettségi vizsgák sikeres teljesítéséhez, valamint a szakirányú felsőoktatási továbbtanuláshoz és a munkaerőpiacon való helyálláshoz.

A középszintű érettségi vizsga témakörei

A középszintű érettségi vizsga témaköreit minden tantárgy esetében a közismereti oktatási program határozza meg, összhangban az országosan kiadott követelményekkel. Ezek biztosítják, hogy a tanulók a középiskolai tanulmányaik során elsajátított tudásról hitelesen számot adhassanak. A vizsgák során a tanulók képességeit komplex módon mérjük: szóbeli és írásbeli vizsgatevékenységekben, valamint gyakorlati feladatmegoldásokban.

Részletes leírás a mellékletben.

Az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés

Az emelt szintű oktatás feladata a tantárgyi tudás elmélyítése és a vizsgához szükséges kompetenciák célzott fejlesztése. Ennek keretében:

- a tanulók önálló ismeretszerzését, forráselemző és problémamegoldó készségeit erősítjük,
- fejlesztjük a szóbeli és írásbeli kifejezőkészséget, a szaknyelv használatát és a kritikus gondolkodást,
- rendszeres próbaérettségikkel és vizsgaszituációk gyakorlásával készítjük fel a tanulókat,
- differenciált tanulásszervezéssel biztosítjuk a tehetséggondozást és a felzárkóztatást.

A fejlesztési feladatok és követelmények minden esetben a közismereti kerettantervben, illetve az érettségi vizsga általános és részletes követelményeiben meghatározottakhoz igazodnak.

A választható vizsgatárgyak és a vizsgára bocsátás feltételei

Az érettségi vizsgára bocsátás feltétele, hogy a tanuló teljesítse az adott tantárgy közismereti oktatási programban meghatározott követelményeit, és megszerezze az előírt osztályzatokat. A Gazdasági ismeretek esetében a vizsgára bocsátás feltétele a szakmai képzés tantárgyainak teljesítése.

A szakképző intézmény az alábbi tantárgyakból vállalja a közép- és/vagy emelt szintű vizsgára történő felkészítést:

Kötelező vizsgatárgyak – K és E	Választható vizsgatárgyak - K és E
Magyar nyelv és irodalom – K és E	Digitális kultúra – K
Matematika – K és E	Gazdasági ismeretek – K és E
Történelem – K és E	Földrajz – K és E
Első idegen nyelv – K és E	Második idegen nyelv – K
	Célnyelvi civilizáció – K
	Testnevelés – K
	Állampolgári ismeretek – K

Az előrehozott érettségi vizsgák szabályai

Az a tanuló, aki valamely tantárgyból sikeres előrehozott érettségi vizsgát tett, azzal az adott tárgy közismereti oktatási programban előírt tanulmányi követelményeit teljesítette. Ebben az esetben a szakképző intézmény magasabb évfolyamán, vagy évfolyamismétlés esetén a tanuló felmentést kap az adott tantárgy óráin való részvétel és értékelés alól. Ugyanakkor – különösen idegen nyelv esetében – a szakmai nyelvi foglalkozásokon való részvétel kötelezettsége továbbra is fennállhat, amennyiben azt a szakmai program előírja.

3.4. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

Alapelvek és célok

Az értékelés az oktató törvényben rögzített kötelessége. Intézményünkben az értékelés egységes alapelvei: fejlesztő szemlélet, következetesség, objektivitás és a tanuló emberi méltóságának tisztelete. A mérés célja a tanulói előrehaladás feltárása; az értékelés feladata hiteles visszajelzés adása a követelmények és a teljesítmény összhangjáról, az önértékelés és az önálló tanulás erősítése. A magasabb évfolyamba lépés feltétele az előírt számú, legalább

elégéses szintet elérő érdemjegy, illetve szükség esetén az osztályozó- vagy javítóvizsga legalább elégéses minősítése.

Az értékelés formái

- Érdemjegy: rendszeres minősítés szóbeli, írásbeli, gyakorlati és projektfeladatokra az iskola és a duális partnerek felületein; az év végi osztályzatot az iskola rögzíti.
- Osztályzat: félévi és év végi minősítés; osztályozó vizsgán szerzett osztályzat is idetartozik.

Érdemjegyet kaphat a tanuló például szóbeli feleletre (részletes, tételszerű, kiselőadás), írásbeli munkára (röpdolgozat, szövdolgozat, házi- és témazáró dolgozat, beadandó), projektfeladatra, órai munkára, versenyeredményre.

Tantárgyi értékelési szabályok

- Félévente tantárgyanként legalább $n+1$ érdemjegy szükséges (n = heti óraszám), ütemezetten rögzítve. A félévi/év végi osztályzatnál a tendenciát (javulás/romlás) figyelembe vesszük.
- A szóbeli értékelés azonnali, nyilvános és indokolt; kulturált ellenvéleményért nem járhat retorzió.
- A témazáró dolgozat kétszeres súlyú; komplex nyelvvizsga esetén a jeles háromszoros súllyal számítható.
- Egy osztályban egy napon legfeljebb két témazáró íratható; időpontját legalább egy héttel előre közöljük.
- A dolgozatokat az oktató 10 munkanapon belül kijavítja és bemutatja. Határidőn túli bemutatáskor a tanuló az érdemjegy elfogadását visszautasíthatja. A témazárókat a tanév végéig őrizzük; a szülő fogadóórán megtekintheti, a tanuló másolatot kérhet.
- Előre jelzett témazárót mindenkinek meg kell írnia. Igazolt hiányzás esetén a visszatérés utáni második naptól pótol; felróható hiányzásnál az oktató jelöli ki a pótlást.
- Javító dolgozat lehetősége az oktató döntése; az itt szerzett jegy csak javíthat.
- Több elmaradt témazáró esetén osztályozó vizsga kezdeményezhető.
- Nem kérhető számon, ha a tanuló a teljes tanítási szakaszt végig hiányozta; ha a tananyag nem volt kihirdetve/hozzáférhető; vagy egészségi állapota a teljesítést nyilvánvalóan akadályozta.

Munkaközösségi küszöbök és súlyozások (irányelvek)

- **Humán:** elégséges 1,80-tól; közepes 2,60-tól; jó 3,60-tól; jeles 4,60-tól (szaktanári mérlegelés lehetséges).
- **Reál:** félév/év vége: elégséges 1,71-től; közepes 2,51-től; jó 3,51-től; jeles 4,51-től. Témazárók osztályozása jellemzően érettségi százalékok szerint (25/40/60/80%), kisebb anyagrésznél ettől indokolt eltérés közölhető. Példák súlyokra: röpdolgozat, órai munka 50%; szóbeli, írásbeli 100%; témazáró 200%; próbaérettségi 300%.
- **Idegen nyelv:** félév/év vége: elégséges 1,71-től; közepes 2,51-től; jó 3,51-től; jeles 4,51-től. Szakmai/munkavállalói nyelv témazáró: 40/55/70/85%, kisdolgozat: 50/60/70/85%. Második idegen nyelv: elégséges 1,80-tól; közepes 2,60-tól; jó 3,60-tól; jeles 4,50-től (mérlegelés lehetséges).
- **Szakmai munkaközösségek (Szakmai alapozó, Turizmus):** elégséges 1,51-től; közepes 2,51-től; jó 3,51-től; jeles 4,51-től (szaktanári mérlegelés lehetséges).

A tanulói teljesítmény ellenőrzése és értékelése többféle módon valósul meg:

- diagnosztikus mérések a tanulmányok kezdetén a kiinduló szint felmérésére,
- szummatív értékelés (témazáró dolgozat, vizsgafeladat, projektmunka), amely a teljesítményt összegzi,
- fejlesztő értékelés, amely rendszeres visszajelzést ad a tanulónak fejlődéséről, előrehaladásáról.

3.5. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Intézményünk kiemelt feladatának tekinti, hogy tanulóink megismerjék a településen élő nemzetiségek kultúráját, történelmét és hagyományait. Debrecenben a program írásának idején cigány, német (sváb), román, ruszin, örmény és bolgár nemzetiségi önkormányzat működik, amelyek kulturális életével diákjaink több szinten is kapcsolatba kerülhetnek.

A nemzetiségek kultúrájának és értékeinek megismertetése tantárgyközi feladat, amely elsősorban a történelem, a magyar nyelv és irodalom, a földrajz, valamint az osztályfőnöki órák keretein belül valósul meg. Ezen túl tanórán kívüli programok – például múzeumi foglalkozások, ismeretterjesztő előadások, kulturális rendezvények látogatása – biztosítanak lehetőséget arra, hogy diákjaink közvetlenül tapasztalhassák meg a helyi nemzetiségi közösségek értékeit.

Amennyiben a helyi nemzetiségi önkormányzatok az iskolába eljuttatják saját tananyagaikat vagy kiadványaikat, intézményünk gondoskodik arról, hogy azok beépüljenek a pedagógiai munkába, és a tanulók megismerhessék azokat. Diákjaink számára lehetőséget teremtünk arra

is, hogy bekapcsolódjanak a kisebbségi önkormányzatok munkájába, illetve részt vegyenek a kulturális programjaikon.

A nemzetiségi kultúrák megismerésének közvetlen célja a kulturális sokszínűség elfogadása és tisztelete, amely összhangban van az Európai Unió jelmondatával: „Egység a különbözőségben”. Intézményünk vallási és etnikai identitást egyaránt tiszteletben tart, és elutasít mindenféle kirekesztést vagy megbélyegzést.

A hazafias nevelés részeként pályázati források bevonásával támogatjuk a tanulók és oktatók Kárpát-medencei tanulmányútjait, amelyek hozzájárulnak a történelmi és kulturális ismeretek elmélyítéséhez, valamint a nemzeti összetartozás erősítéséhez.

3.6. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek és ehhez kapcsolódóan a mindennapos testnevelés megvalósításának módja és az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

Egészségnevelési program

Intézményünk kiemelt feladatának tekinti a tanulók testi, lelki és szociális fejlődésének támogatását. Az egészségnevelés célja, hogy diákjaink képesek legyenek helyes életmódbeli döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, valamint tudatosan kerülni a káros szenvedélyeket. Kiemelt feladataink közé tartozik a balesetek megelőzése, a járványügyi szabályok betartásának tudatosítása, a lelki egészség védelme és a felelős szexuális kultúrára való nevelés. Fontosnak tartjuk a szülők bevonását, valamint a segítő, elfogadó közösségi magatartás kialakítását.

Az egészségnevelés színterei:

- tantárgyak keretében (osztályfőnöki, biológia-kémia, etika, testnevelés órák)
- egészségnapokon, témanapokon, előadásokon, szűrőprogramokon
- tanórán kívüli programokban: diáksport, személyiségfejlesztő tréningek, közösségi akciók
- kollégiumi foglalkozásokon, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, valamint az iskolaorvos és védőnő közreműködésével.

Évente kiemelten foglalkozunk egy-egy egészségnevelési témával (pl. drogvédelem, káros szenvedélyek, erőszak, környezet és egészség kapcsolata).

Környezeti nevelés

Célunk, hogy tanulóink környezettudatos szemléletet sajátítsanak el, és képesek legyenek aktívan tenni a fenntartható fejlődés érdekében. A „gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan” elvet követve ösztönözzük őket arra, hogy részt vegyenek közvetlen környezetük értékeinek

megőrzésében, a fenntarthatósági témahét programjaiban és közösségi környezetvédelmi akciókban.

A környezeti nevelés tartalma:

- a környezetet veszélyeztető tényezők felismerése és elkerülése,
- a tudatos fogyasztói magatartás megalapozása,
- a társadalmi modernizáció környezeti hatásainak felismerése,
- helyi és globális környezeti problémák megértése.

A környezeti nevelés színterei: tantárgyi modulok (földrajz, természettudományos tárgyak, osztályfőnöki óra), tanórán kívüli programok (kirándulások, DÖK-rendezvények, kollégiumi programok), valamint múzeumi és civil szervezetekkel közös foglalkozások.

Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelést intézményünk minden évfolyamon biztosítja. A 9–12. évfolyamon az órák közül kettőt délutáni foglalkozásrendbe építünk be, amelyek közül a tanulók előzetes felmérés alapján választhatnak. Célunk, hogy 15–20 fős csoportokban, sportkörök keretében valósuljon meg a mozgás, amelyhez szükség esetén külső sportegyesületekkel is együttműködünk.

A részvétel kötelező és ingyenes, a teljesítés dokumentálása az elektronikus naplóban történik. A délutáni órák kiválthatók a természetjáró klub programjaiban való részvétellel. A gyógytestnevelés szervezését a hatályos jogszabályoknak megfelelően, az iskolaorvos közreműködésével biztosítjuk.

Elsősegélynyújtási alapismeretek

Az elsősegélynyújtás elsajátítása az egészségnevelési program szerves része. Célunk, hogy minden tanuló képes legyen felismerni a vészhelyzeteket, és alapvető segítséget nyújtani sérült vagy beteg társának.

Az elsősegély-oktatás formái:

- osztályfőnöki órák és egészségtan foglalkozások,
- délutáni szakkörök és kollégiumi csoportfoglalkozások,
- közúti elsősegélynyújtó tanfolyam a Vöröskereszt közreműködésével,
- gyakorlati bemutatók és szituációs gyakorlatok.

A foglalkozások témái: sebellátás, sérülések ellátása, teendők tömeges baleset esetén, kommunikáció és helyzetkezelés, krónikus betegségek (pl. diabétesz, epilepszia, allergia) ellátása, valamint a mentőszolgálat működésének és a segítségkérés módjának megismerése.

A program megvalósításában iskolaorvos, védőnő, oktatók, a mentőszolgálat és a Vöröskereszt munkatársai, valamint ifjúsági szervezetek vesznek részt.

3.7. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Intézményünk kiemelt feladatának tekinti, hogy minden tanuló számára biztosítsa a harmonikus testi, lelki és szociális fejlődés lehetőségét, figyelembe véve egyéni képességeiket, társadalmi háttérüket és élethelyzetüket. Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében olyan intézkedéseket valósítunk meg, amelyek támogatják a hátrányos helyzetű (HH), halmozottan hátrányos helyzetű (HHH), veszélyeztetett, sajátos nevelési igényű (SNI), illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulókat. Ugyanakkor nagy hangsúlyt fektetünk a tehetséggondozásra is, hogy a kiemelkedő képességekkel rendelkező diákok számára biztosítsuk a kibontakozás lehetőségét.

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok körében alapvető célunk a problémák korai felismerése, a megelőzés és a gyors, hatékony beavatkozás. Az ifjúságvédelmi felelős és az osztályfőnökök kiemelt szerepet töltenek be a tanulók helyzetének feltárásában, a szükséges intézkedések megtételében, valamint a gyermekjóléti szolgálattal, az egészségügyi intézményekkel és a rendészeti szervekkel való kapcsolattartásban. Az oktatók feladata a mindennapi nevelőmunka során a veszélyeztetettséget okozó tényezők megelőzése, feltárása, valamint a belső információszolgáltatás az illetékes kollégák felé.

A 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 115–118. §-a alapján a hátrányos helyzetű tanulók számára képességkibontakoztató, illetve integrációs felkészítést szervezünk, amely során differenciált fejlesztést, személyre szabott támogatást biztosítunk. Ennek keretében rendszeresen készül egyéni fejlesztési terv, amely figyelembe veszi a tanuló saját helyzetét és fejlettségét. A fejlesztés célja az önálló tanulás támogatása, a kompetenciák erősítése, valamint a tanulási és továbbtanulási esélyek kiegyenlítése. A fejlődést negyedévente értékeljük, bevonva a tanulót, a szülőt és szükség esetén a gyermekvédelmi szakembereket. Az SNI és BTMN tanulók számára a szakképzési centrum által biztosított szakemberek kiscsoportos vagy egyéni fejlesztő foglalkozásokat tartanak.

A tehetséggondozás keretében felkészítjük tanulóinkat a tanulmányi versenyekre és szakmai megmérettetésekre, valamint biztosítjuk számukra a részvétel feltételeit. A hátrányos helyzetű tanulók számára lehetőséget teremtünk ösztöndíjprogramokhoz való csatlakozásra (pl. Apáczai Mentorprogram, Útravaló–MACIKA), amely a tanulmányaik támogatását, valamint személyes mentorálást biztosít számukra.

Egészségnevelési és drogrevenációs programjaink szintén az esélyegyenlőség biztosítását szolgálják. Célunk, hogy a tanulóknál kialakuljon az egészségtudatos magatartás, a felelősségteljes döntéshozatal képessége, valamint hogy tudatosan elhatárolódjanak a káros szenvedélyektől. Ebben iskolapszichológus, iskolaorvos, védőnő és külső szakemberek is

közreműködnek. A programok keretében osztályfőnöki órák, egészségnapok, előadások, sport- és kulturális programok valósulnak meg.

Az esélyegyenlőségi intézkedések alapfeltétele a diszkrimináció- és szegregációmentesség. Arra törekszünk, hogy minden tanuló egyenlő eséllyel férjen hozzá a minőségi oktatáshoz és a közösségi életben való aktív részvételhez. Intézkedéseinkkel elő kívánjuk segíteni a hátrányok csökkentését, a tanulói kompetenciák fejlesztését, valamint a sikeres társadalmi beilleszkedést.

3.8. A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok

A tanulók a diákigazolványon túl a technikumi képzés során ösztöndíjban, valamint tanulmányaik befejezését követően egyszeri pályakezdési támogatásban részesülhetnek. Ezek pontos összegét a mindenkorai jogszabályi előírások, a szakképzési törvény és annak végrehajtási rendelete határozza meg. Ösztöndíjra az első szakma megszerzéséhez kapcsolódóan, a szakmajegyzékben meghatározott képzési időtartam alatt jogosult minden nappali tagozatos tanuló. Nem jogosult ösztöndíjra az a tanuló, akit évfolyamisméltásra köteleztek, vagy aki egy tanévben hat igazolatlan mulasztást elér. Az egyszeri pályakezdési juttatás mértéke a szakmai vizsga eredményétől függően változó összegű.

Egyszeri pályakezdési juttatás

Egyszeri pályakezdési juttatásra jogosult minden sikeres szakmai vizsgát tett tanuló, amennyiben az alábbi feltételek együttesen teljesülnek:

- az első, a Szakmajegyzék szerinti szakmáját tanulta,
- tanulói jogviszonyban állt,
- a szakmai oktatásban ingyenes részvételre volt jogosult.

A juttatás alapja a szakirányú oktatás központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott önköltségének egyhavi összege (2022-ben ez 100.000 Ft). A pályakezdési juttatás mértéke a szakmai vizsga eredményétől függően változik:

A szakmai vizsga eredménye	A juttatás mértéke (az alap %-ában)	Összeg 2022. szeptember 1-től
2 (elégséges)	133 %	133.000 Ft
3 (közepes)	184 %	184.000 Ft
4 (jó)	243 %	243.000 Ft
5 (jeles)	302 %	302.000 Ft

A juttatás minden érintett tanulónak automatikusan jár, külön igénylést nem igényel. Az összeg kifizetése a szakképző intézmény által a KRÉTA rendszerbe feltöltött adatok alapján történik. A támogatás szabadon felhasználható.

A tanulók ezen felül jutalomban is részesíthetők, ha kiemelkedő tanulmányi vagy közösségi munkát végeznek, példamutató magatartást tanúsítanak, hozzájárulnak az intézmény jó hírnevének öregbítéséhez, eredményes kulturális tevékenységet folytatnak vagy kimagasló sportteljesítményt érnek el. A jutalmazásról az intézmény oktatói testülete vagy az igazgató dönthet.

A jutalmazás formái

Év közben:

- szaktanári dicséret,
- osztályfőnöki, kollégiumi csoportvezetői dicséret,
- kollégiumvezetői dicséret,
- igazgatói dicséret,
- oktatói testületi dicséret.

Év végén:

- bizonyítványba írt tantárgyi dicséret,
- oklevél, jutalomkönyv, tárgyjutalom,
- Bethlen Kupa – Az év matematikusa, Az év közgazdásza
- alapítványi díjak és jutalmak (I-III. kategória)

A jutalmazás formái minden esetben a tanulói közösség és az egyéni teljesítmény elismerését szolgálják, céljuk az intézményi értékek erősítése, a motiváció fokozása és a kiemelkedő eredmények megbecsülése.

3.9. Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek

Intézményünk tanulásszervezését a **projektszemlélet** határozza meg: a közismereti és szakmai tananyag feldolgozását tantárgyi, szakmai és komplex projektek támogatják, amelyek során a diákok valós problémákon dolgoznak, IKT-eszközöket használnak, és egyéni haladási utakat járhatnak be. A témaheteket – különösen a pénzügyi tudatosság, a digitális kultúra és a fenntarthatóság területén – következetesen projektmódszerrel szervezzük, előnyben részesítve a kooperatív technikákat és a differenciált feladatadást.

Az **emelt szintű érettségire történő felkészítést** célzott órászervezéssel biztosítjuk. Matematikából, történelemből, angolból/németből és a szakmai vizsgatárgyból rendszeres, 13. évfolyamos kiegészítő foglalkozásokat tartunk, szükség esetén más tárgyakban fakultatív

csoportokat indítunk. A tehetséggondozás egyéni és kiscsoportos formában valósul meg, versenyfelkészítéssel és a felsőoktatási átmenetet segítő programokkal.

A **számonkérés és értékelés** a fejlesztési célokhoz igazodik. A témazárók előzetes bejelentéssel és átlátható értékelési szempontokkal zajlanak, a javítás és visszacsatolás határidőben történik. A belső és külső méréseken való felelős részvétel kötelező; a hiányzások kezelése egységes eljárásrend szerint történik. Az otthoni felkészülés a tudásrögzítést és az alkalmazást szolgálja, mennyisége a tanulók összterheléséhez igazodik; a nagyobb lélegzetű feladatokra legalább egy hét felkészülési időt adunk, a hétfélig feladatok mennyisége pedig nem haladhatja meg a hétköznapi átlagot.

Képzésünkbe szisztematikusan beépítjük gazdasági **partnereink visszajelzéseit** és a Debreceni Egyetemmel folytatott együttműködés eredményeit. A tananyagban vállalatspecifikus, esetalapú tartalmak jelennek meg, amelyek a szakmai, tanulási–munkakompetenciák, a szociális és kommunikációs készségek, a digitális írástudás és a reziliencia fejlesztését célozzák. Célunk, hogy diákjaink egyaránt legyenek felkészültek a munkaerőpiaci belépésre és a szakirányú felsőoktatási továbbtanulásra.

Kiemelt fejlesztési terület a **fogyasztóvédelmi és pénzügyi tudatosság**. Tudatos és kritikus fogyasztói magatartást alakítunk ki: a tanulók megismerik a fogyasztói jogok gyakorlásának módját, a tájékozódás és döntéshozatal lépéseit, a piac–marketing–reklám szerepét, valamint a minőség, biztonság és takarékoság szempontjait. A témák több tantárgyban (osztályfőnöki, digitális kultúra, történelem) és tanórán kívüli programokban (vetélkedők, projektek, partnerségek) jelennek meg.

Prevenációs munkánk része a bűnmegelőzés és az erőszakmentes konfliktuskezelés. A jogkövető magatartás megerősítésére, a krízishelyzetek kezelésére és az áldozattá válás megelőzésére tematikus foglalkozásokat tartunk (mentálhigiéne, szenvedélybetegségek), együttműködünk a rendőrséggel, a gyermekjóléti szolgálattal és civil szervezetekkel. Az esetkezelés jelzőrendszeri alapelvek mentén, egységes intézményi protokoll szerint zajlik.

A **tanulói motiváció fenntartása** érdekében a digitális tanulási környezetet következetesen fejlesztjük: online tananyagaink, kollaboratív platformjaink és formatív értékelési megoldásaink a személyre szabott tanulást támogatják. Oktatóink rendszeres szakmai–módszertani továbbképzéseken vesznek részt, a bevált gyakorlatok intézményi megosztása szervezeten történik.

Működésünket áthatja az **inkluzív, esélyteremtő szemlélet**. A differenciálás, az előzetes tudás beszámítása és az egyéni fejlesztési utak biztosítása mellett következetesen érvényesítjük a diszkrimináció- és szegregációmentes működés elvét. Célzott felzárkóztatással és tehetségfejlesztéssel minden tanuló számára reális, elérhető és mérhető előrehaladást biztosítunk.

4. A szakirányú oktatásra vonatkozó képzési program

Intézményünk a szakképzés 4.0 irányelveihez igazodva olyan szakmai képzést kíván megvalósítani, amely a korszerű elméleti tudás mellett kiemelten gyakorlat-orientált, és szoros kapcsolatot teremt a munkaerőpiac szereplőivel. Célunk, hogy tanulóink olyan ismereteket szerezzenek, amelyek egyaránt biztosítják számukra a szakirányú felsőoktatásba történő továbbtanulás és a munkaerőpiacon való azonnali elhelyezkedés lehetőségét.

A Képzési programokat az intézmény a duális partnerekkel együtt készíti el, az elvárásoknak megfelelően alkotja meg. A Képzési programot minden év augusztus második felében közösen felülvizsgálják. A szükséges módosításokat elvégzik az előző év tapasztalatai, és a vizsgaeredmények alapján.

Gazdálkodás és menedzsment ágazat

Ezen ágazaton belül pénzügyi-számviteli ügyintéző és vállalkozási ügyviteli ügyintéző képzést biztosítunk tanulóink számára. A programterv (ajánlás) nem különíti el az elméleti és gyakorlati tantárgyakat, és egybefüggő szakmai gyakorlatot sem ír elő. Ennek célja, hogy a gyakorlat során is lehessen elméleti tartalmakat oktatni, illetve hogy a gyakorlati környezetben történő tanulás beépüljön a tanórai keretek közé.

Képzéseinket gyakorlat-orientáltan kívánjuk megvalósítani, ezért kiemelt feladatunk az ismeretek életszerű átadása. A gyakorlati jellegű tantárgyak oktatása iskolai szaktantermekben, számítógépteremben zajlik, kiegészülve a vállalati környezetben szerzett tapasztalatokkal. Munkaerőpiaci kapcsolataink, volt diákjaink által működtetett vállalkozások és a helyi közösség lehetőséget teremtenek arra, hogy tanulóink valódi vállalati helyzetekben szerezhessenek tapasztalatot.

A projektoktatás keretében olyan tantárgyi tartalmakat dolgozunk fel, amelyek egyaránt fejlesztik tanulóink elméleti és gyakorlati tudását, valamint erősítik problémamegoldó képességüket és csapatmunkára való hajlandóságukat.

Turizmus-vendéglátás ágazat

A turizmus-vendéglátás ágazaton belül turisztikai technikus képzést folytatunk (idegenvezető és turisztikai szervező szakmairány). Ezen képzés esetében a kötelezően előírt nyári egybefüggő szakmai gyakorlat biztosítja a duális képzés lehetőségét.

Az elméleti oktatás az iskolában történik a programterv ajánlásai szerint, a megismert ismeretek gyakorlati alkalmazása pedig a nyári egybefüggő szakmai gyakorlat keretében valósul meg. A gyakorlat szervezésénél az iskola és a duális képzőhely közösen alakítja ki a megfelelő tananyagtartalmakat.

Az egybefüggő szakmai gyakorlat célja, hogy a tanulók a tanév során megszerzett elméleti tudást valós munkahelyi környezetben, gyakorlati tapasztalatokkal egészítsék ki. A gyakorlat során a diákok közvetlen kapcsolatba kerülnek a szakma mindennapi feladataival, megismerik a munkahelyi elvárásokat és fejlesztik szakmai kompetenciáikat. Ez a tapasztalat hozzájárul ahhoz, hogy a tanulók a munkaerőpiacon magabiztosan és versenyképes tudással jelenjenek meg.

A változatos gyakorlati helyszínek széleskörű lehetőséget biztosítanak:

- szállodákban a gondnokságtól a vendéglátásig,
- utazási irodákban az utazásszervezéstől a megvalósításig,
- turisztikai komplexumokban a tájékoztatástól a digitális programhasználatig (pl. Hostware).

A gyakorlat lebonyolítását a duális képzőhelyekkel közösen kidolgozott szakmai program szabályozza, amelyet a Hajdú-Bihar Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara hagyott jóvá. Ez garantálja, hogy a tananyagtartalom a gazdasági szereplők elvárásaihoz és a Szakképzés 4.0 irányelveihez igazodjon.

Közös stratégiai célok

- A duális képzés fejlesztése intézményünk stratégiai célkitűzése.
- Minden ágazatban arra törekszünk, hogy a tanulók ne csak elméleti ismereteket szerezzenek, hanem valós munkahelyi tapasztalatokat is.
- A vállalatspecifikus tananyagtartalmak beépítése elsődlegesen partnereink közreműködésével, az iskola falain belül és kívül egyaránt történik.
- Elvárásunk, hogy diákjaink korszerű szakmai gyakorlati ismeretekkel, modern technológiák ismeretével és munkahelyi tapasztalatokkal rendelkezzenek, ezzel biztosítva a szakma magas szintű művelését.

A duális képzés intézményi megvalósítása

A szakképzési és felnőttképzési rendszer egyik alapvető célja, hogy a gazdaság által elvárt tudással és kompetenciákkal rendelkező szakembereket képezzen. A duális képzés ennek kiemelt formája, amely a szakképző intézmény és a gazdasági szereplők együttműködésén alapszik. Az elméleti oktatás elsődlegesen az iskolában zajlik, míg a gyakorlati képzés a vállalatoknál és vállalkozásoknál valósul meg, biztosítva ezzel a tanulók munkaerőpiacra való felkészítését.

Intézményünk több vállalattal és vállalkozással áll kapcsolatban. A turizmus-vendéglátás ágazatban tanuló diákjaink kötelező nyári egybefüggő szakmai gyakorlaton vesznek részt szállodákban, idegenforgalmi szolgáltatóknál és kereskedelmi partnereknél, ahol közvetlen

munkahelyi tapasztalatokat szerezhettek. Célunk, hogy tanulóink nemzetközi környezetben is fejlődhessenek, ezért az Erasmus+ programban való részvétel lehetőségét is biztosítjuk számukra.

A gazdálkodás és menedzsment ágazatban a duális képzés kiterjesztését tervezzük, különösen a pénzügyi területeken. Intézményünk hosszú távú együttműködést alakított ki pénzintézetekkel, amelyek lehetővé teszik, hogy a tanulók banki környezetben ismerjék meg az elmélet gyakorlati alkalmazását, figyelembe véve az üzleti titok és a GDPR szabályait. Ezen együttműködések keretében a vállalatok szakemberei közvetlenül is bekapcsolódnak a tanítás folyamatába.

Az intézmény nyelvi kínálata igazodik a vállalkozói igényekhez: holland és kínai nyelv oktatását is biztosítjuk, amelyet duális partnereink támogatnak gyakorlati órák megszervezésével. A Debreceni Egyetemmel és a BSC kerekasztalhoz tartozó szolgáltató cégekkel kialakított együttműködés révén pedagógusaink naprakész információkhoz jutnak a munkaerőpiac elvárásairól, amelyeket a közismereti és a szakmai oktatásban egyaránt hasznosítanak.

A képzési programokat minden esetben az intézmény és a duális képzőhelyek közösen alakítják ki. A megállapodás rögzíti a tananyagtartalmak elméleti és gyakorlati oktatásának megosztását, valamint az értékelés és a minősítés közös elveit. A szakirányú oktatás duális képzőhelyen történő teljesítése során az értékelést és a minősítést a szakképző intézmény oktatói és a duális partnerek közösen végzik.

Ez a rendszer biztosítja, hogy tanulóink korszerű, a munkaerőpiacon közvetlenül alkalmazható tudással, kompetenciákkal és tapasztalatokkal rendelkezzenek, míg partnereink olyan fiatal munkaerőhöz juthatnak, akik már képzésük során megismerik a vállalati környezetet, a szakmai elvárásokat és a modern technológiákat.

A szakirányú oktatás megszervezése

A szakirányú oktatás alapvető célja, hogy a tanulók elsajátítsák mindazokat az ismereteket, készségeket és kompetenciákat, amelyek szükségesek a választott szakma munkatevékenységeinek ellátásához. A képzés során kiemelt szerepet kap a megszerzett tudás gyakorlati alkalmazása, valamint a tanulók felkészítése a szakmai vizsga sikeres teljesítésére. Ezt a célt szolgálja a szakirányú oktatás kettős helyszínen történő megszervezése: a szakképző intézményben, valamint a duális képzőhelyeken.

A szakirányú oktatás megszervezésekor a szükséges tárgyi eszközöket és a személyi feltételeket minden esetben a képzést biztosító szervezet nyújtja. Az elméleti alapoktatás mellett a gyakorlati tudás fejlesztése és a munkahelyi környezetben történő felkészítés a duális képzőhelyek feladata, míg a szakmai vizsgára történő felkészítés elsősorban a szakképző intézmény kötelező foglalkozásain valósul meg.

Intézményünkben a gazdálkodás és menedzsment, és a turizmus-vendéglátás ágazatokban folyó szakirányú oktatás az ágazati alapoktatást követően kezdődik. A képzési struktúrát minden esetben a munkaerőpiac elvárásaihoz igazítjuk, ezzel biztosítva, hogy diákjaink versenyképes tudással és gyakorlatias ismeretekkel rendelkezzenek.

Kiemelt innovációként intézményünk a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Karával együttműködésben indította el az okleveles technikus képzést. Ez a program pénzügyi-számviteli ügyintéző, valamint turisztikai technikus (turisztikai szervező szakmairány) szakokon érhető el. Az okleveles technikus képzés sajátossága, hogy a tanulók ágazati alapoktatása megegyezik a hagyományos technikai képzés követelményeivel, ugyanakkor a felsőoktatási intézménnyel közösen meghatározott többlettartalmak a szakirányú oktatás szakaszában (11–13. évfolyam) épülnek be.

A képzést sikeresen teljesítő tanulók a megszerzett felsőoktatási kreditek birtokában előnnyel juthatnak be a szakirányú felsőoktatásba, így az okleveles technikus képzés közvetlen hidat képez a közép- és felsőfokú tanulmányok között.

4.1. Jogszabályi környezet

Az intézményünkben folyó szakképzést és felnőttképzést az alábbi jogszabályok és stratégiai dokumentumok határozzák meg:

- 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről (Szkt.)
- 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról (Szkr.)
- 1168/2019. (III. 28.) Korm. határozat a „SZAKKÉPZÉS 4.0” szakmapolitikai stratégia elfogadásáról és végrehajtásáról

A technikum szerepe a szakképzésben

2020 szeptemberétől a szakgimnáziumok helyett a technikum vált a minőségi szakképzés intézményévé. A képzés 5 éves, amely két szakaszra tagolódik:

- 9–10. évfolyam: ágazati alapoktatás és közismereti tárgyak, az ágazati alapvizsgával zárul.
- 11–13. évfolyam: szakirányú oktatás, gyakorlatorientált képzés, duális partnerekkel együttműködésben.

A technikumban a szakmai vizsga egyben emelt szintű érettséginek számít, így a diákok a szakma megszerzése mellett felsőoktatási továbbtanulásra is jogosultságot szereznek.

Korábbi tanulmányok beszámítása

A tanuló korábbi tanulmányait, megszerzett ismereteit és gyakorlatát be kell számítani, ha azok tartalmilag megfelelnek az adott képzés követelményeinek. A beszámítás történhet:

- dokumentumok (bizonyítvány, oklevél) alapján,
- előzetes tudásmérés segítségével.

Ez lehetővé teszi, hogy a tanulók rövidebb idő alatt teljesítsék a szakmai oktatás követelményeit.

4.2. Okleveles technikusképzés

Intézményünk kiemelt célja, hogy tanulóink számára a hagyományos technikai képzésen túl olyan lehetőségeket is biztosítsunk, amelyek elősegítik a felsőoktatásba történő továbblépést. Ennek érdekében indítjuk el a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Karával közösen kidolgozott okleveles technikus képzést a pénzügyi-számviteli ügyintéző és a turisztikai technikus (turisztikai szervező szakmairány) szakmákban.

Az okleveles technikus képzés olyan jó tanulmányi eredménnyel rendelkező diákjainknak ajánlott, akik tudatosan szeretnék megtervezni pályafutásukat, és felsőoktatási tanulmányaikat már középiskolás éveik alatt megalapozni. A képzésben részt vevők az első két évben a „hagyományos” technikai tanulókhöz hasonlóan ágazati alapoktatásban vesznek részt, majd a szakirányú oktatás szakaszában (11–13. évfolyam) az egyetemmel közösen meghatározott többlet-tananyagtartalmak épülnek be képzésükbe.

A képzés sikeres teljesítése után a tanulók okleveles technikus végzettséget szereznek, amely nemcsak a munkaerőpiacon jelent komoly előnyt, hanem lehetőséget ad arra is, hogy az adott ágazathoz kapcsolódó egyetemi tanulmányaik során a megszerzett kreditjeiket beszámítsák. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a felsőfokú képzés ideje lerövidülhet.

A felvétel az okleveles technikus képzésre a 9. évfolyamra történő felvételi vizsga eredménye alapján kialakított rangsor szerint történik. Az így bekerülő tanulók nemcsak magas szintű szakelméleti ismereteket sajátítanak el, hanem az egyetemi elvárásokhoz igazodó felkészítést is kapnak, amely stabil alapot jelent számukra a felsőoktatási tanulmányaik megkezdéséhez.

4.3. Szakmánként a megtanítandó és elsajátítandó tananyagelemek

4.3.1. Pénzügyi-számviteli ügyintéző

A pénzügyi-számviteli ügyintéző képzés során tanulóink olyan tudást és kompetenciákat sajátítanak el, amelyek alkalmassá teszik őket arra, hogy aktív és meghatározó szerepet töltsenek be a gazdálkodó szervezetek pénzügyi menedzsmentjében. Ismereteik birtokában kulcsszerepet játszanak a pénzügyi és számviteli feladatok elvégzésében és ellenőrzésében.

Informatikai alkalmazások, irodai szoftverek és adatbázisok használatával képesek könyvelői, kontírozói, számlázási, ügyviteli és ügyintézői feladatokat végezni, továbbá adóbevallásokat készíteni, valamint ellátni a gazdálkodó szervezetek adó- és járulékfizetési kötelezettségeihez kapcsolódó elektronikus ügyintézését.

A képzés során kiemelt figyelmet fordítunk a pénzforgalom kezelésére: a tanulók megtanulják a számlákkal és a házipénztárral kapcsolatos feladatok intézését, a ki- és befizetések, utalások lebonyolítását, valamint a pénzügyi és számviteli bizonylatok, iratanyagok, megrendelések és szerződések nyilvántartását, kezelését. Képesek a bejövő és kimenő számlák egyeztetésére, valamint pénz- és hitelműveletek ügyintézésére. Adatgyűjtéssel, rendszerezéssel és elemzéssel támogatják az értékelő munkát, és ennek alapján statisztikai összeállításokat, előterjesztéseket készítenek.

Szakmai irányítással a befektetési döntések és a vállalkozásfinanszírozás adminisztratív feladatait is képesek végrehajtani, valamint kezdeményező szerepet vállalnak a modern, felhőalapú pénzügyi szolgáltatások alkalmazásában. Munkájuk során mindig szem előtt tartják az adatkezelés és informatikai biztonság normáinak betartását, valamint az üzleti titok megőrzését.

A képzés óratervi hálója, a részletes óratervek és a tanulási területek szakmai tartalmi a mellékletben található. A szakmai oktatás kizárólag a képzési és kimeneti követelményekre (KKK) tekintettel kerül megszervezésre. A KKK tartalmazza a szakmai oktatás kötelező foglalkozásainak összesített számát, valamint szakterületi bontásban részletezi a megtanítandó és elsajátítandó témaköröket.

4.3.2. Vállalkozási ügyviteli ügyintéző

A vállalkozási ügyviteli ügyintéző képzés célja, hogy a tanulók olyan kompetenciákat sajátítsanak el, amelyek birtokában képesek a kis- és középvállalkozások mindennapi ügyviteli feladatainak ellátására. Munkájuk során kapcsolatot tartanak a munkatársakkal és az ügyfelekkel, az ehhez szükséges iratokat, leveleket és dokumentumokat szakszerűen elkészítik és kezelik. Vezetői iránymutatás alapján közreműködnek a vállalkozás szabályzatainak elkészítésében és nyomon követik azok változásait. Nyilvántartásokat vezetnek a megrendelésekről, szerződésekről és számlákról, valamint részt vesznek az értékesítési feladatok ellátásában.

Szakmai útmutatás mellett közreműködnek a hitelezés és pénzügyi tervezés előkészítésében, továbbá az előírásoknak megfelelően végzik a költségszámítást, szervezik a leltározást és ellátják a hozzá kapcsolódó feladatokat. A vállalkozás szabályzataival összhangban kezelik a finanszírozási feladatok adminisztratív részét, valamint közreműködnek az üzleti terv elkészítésében. Feladataik közé tartozik a projektekhez kapcsolódó elektronikus nyilvántartások és iratanyagok kezelése, valamint a munkaerő-gazdálkodási feladatok előkészítése és adminisztrációja.

A tanulók képessé válnak a könyveléshez és ellenőrzéshez kapcsolódó belső ügyintézésre, bevallások jogszabály szerinti elkészítésére és elektronikus beküldésére, valamint hatósági ellenőrzésekben való közreműködésre. A képzés során elsajátítják a támogatási lehetőségek feltérképezését, az irodai eszközök és ügyviteli szoftverek hatékony használatát, valamint az irodai készletgazdálkodási és reprezentációs feladatok ellátását. A vállalkozási ügyviteli ügyintéző képes üzleti célú rendezvények és megbeszélések megszervezésére, dokumentációjuk elkészítésére és kezelésére. Munkája során minden körülmények között betartja az adatvédelemre, az üzleti titok védelmére és az információbiztonságra vonatkozó előírásokat.

A képzés óratervi hálója, a részletes óratervek és a tanulási területek szakmai tartalmai a mellékletben találhatóak. A szakmai oktatás kizárólag a képzési és kimeneti követelményekre (KKK) tekintettel kerül megszervezésre. A KKK tartalmazza a szakmai oktatás kötelező foglalkozásainak összesített számát, valamint szakterületi bontásban részletezi a megtanítandó és elsajátítandó témaköröket.

4.3.3. Turisztikai technikus

A turisztikai technikus képzés két szakmairányban valósul meg intézményünkben: idegenvezető és turisztikai szervező szakmairányban. Az idegenvezető feladata, hogy a belföldi és külföldi turisták számára bemutassa az adott ország természeti, kulturális, társadalmi és gazdasági értékeit. Magas szintű magyar és idegen nyelvi tudásával kíséri és segíti a turistákat, programokat szervez és vezet, egyes esetekben tolmácsolási feladatokat is ellát. Telepített idegenvezetőként fakultatív programokat ajánl és bonyolít le, az utazás során folyamatos kapcsolatot tart a szervezőkkel és szolgáltatókkal, a rábízott csoportért teljes körű felelősséget vállal. Az utazások előtt és után gondoskodik a szükséges elő- és utómunkálatokról, így többek között információt gyűjt és rendszerez, idegenvezetői jelentést készít, valamint elszámol a rábízott eszközökkel. Munkáját mindig kifogástalan megjelenéssel és a turisták iránti nyitottsággal, udvariassággal végzi.

A turisztikai szervező szakmairányban végzett szakemberek széles körű feladatkört látnak el, többek között utazási irodákban nyújtanak tájékoztatást, útitervet készítenek, menetjegyet és szállást foglalnak, valamint csoportos utazásokat szerveznek. Munkájuk során marketing- és értékesítési tevékenységet folytatnak, kapcsolatot tartanak belföldi és külföldi partnerekkel, valamint lebonyolítják a be- és kiutazásokat. A turisták ott-tartózkodása alatt bemutatják a desztináció kínálatát, segítenek programjaik megszervezésében és tájékoztatást nyújtanak a kulturális, gasztronómiai és hagyományőrző lehetőségekről. A turisztikai szervező munkáját kiváló kommunikációs készség, empátia, valamint a konfliktushelyzetekben való helytállás jellemzi.

A képzés foglalkozástervi hálója, a részletes óratervek és a tanulási területek részletes szakmai tartalmai a mellékletben találhatóak. A szakmai oktatás kizárólag a képzési és kimeneti

követelményekre (KKK) tekintettel kerül megszervezésre. A KKK tartalmazza a szakmai oktatás kötelező foglalkozásainak összesített számát, valamint szakterületi bontásban részletezi a megtanítandó és elsajátítandó témaköröket.

4.4. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy teljesítménye ellenőrzésének és értékelésének, illetve minősítésének módja

Intézményünkben a tanulók és a képzésben részt vevő személyek teljesítményének ellenőrzése és értékelése a vonatkozó jogszabályok, valamint a szakmai program előírásai alapján történik. Az értékelés célja a tanulói előrehaladás nyomon követése, a visszajelzés biztosítása, valamint a szakmai és közismereti követelmények teljesítésének mérése.

Az ellenőrzés és értékelés során az alábbi elveket követjük:

- az értékelés legyen objektív, következetes és fejlesztő szemléletű,
- tükrözze a tanulói teljesítményt, ugyanakkor segítse az önértékelés és a felelősségvállalás kialakítását,
- biztosítson rendszeres és hiteles visszajelzést a tanulónak, a szülőnek és a duális partnernek (amennyiben a szakirányú oktatásban részt vesz).

Az értékelés formái:

- diagnosztikus értékelés: a tanulmányok kezdetén elvégzett szintfelmérő, mely segíti a csoportbeosztást és a fejlesztési feladatok meghatározását,
- formatív (fejlesztő) értékelés: a tanórai munkában, projektfeladatokban, gyakorlatokon adott folyamatos visszajelzés,
- szummatív (összegző) értékelés: az érdemjegyekkel történő minősítés (szóbeli felelet, írásbeli dolgozat, gyakorlati feladat, projektmunka, vizsgák).

A minősítés eszközei:

- érdemjegyek: a tanórai és gyakorlati teljesítmény rendszeres értékelése,
- félévi és év végi osztályzat: a tanulói teljesítmény összegzése,
- osztályozó vizsga, javítóvizsga, különbözeti vizsga: a továbbhaladás, illetve a tanulmányok beszámításának hivatalos formái.

A tantárgyi követelmények teljesítését minden esetben a heti óraszámhoz igazodó számú érdemjegy támasztja alá. Az írásbeli számonkérések (témazáró dolgozatok) nagyobb súllyal esnek latba, de az értékelésben a szóbeli és gyakorlati teljesítmények is fontos szerepet kapnak.

A szakirányú oktatásban a teljesítmény ellenőrzése a szakképző intézmény és a duális képzőhely közös feladata. A szakmai programban rögzített tananyagtartalomhoz igazodva a tanuló előrehaladásáról mindkét fél visszajelzést ad, az értékelés adminisztrációja pedig az intézmény feladata.

A félévi és év végi osztályzatot az oktatói testület állapítja meg, figyelembe véve az év közben szerzett érdemjegyeket, a fejlődési tendenciát, valamint a jogszabályi előírásokat. Az előmenetel feltétele az előírt tanulmányi követelmények teljesítése legalább elégséges szinten, illetve a sikertelen tantárgyi teljesítmények pótlása javító- vagy osztályozó vizsga keretében.

Az ellenőrzés és értékelés fontos eleme a projektmunka és a csoportmunka során nyújtott teljesítmény értékelése is, hiszen ezek fejlesztik a tanulók együttműködési készségét, kreativitását és problémamegoldó képességét. A tanulók munkáját ilyenkor nemcsak az oktató, hanem önértékelés és társértékelés keretében egymás visszajelzései is gazdagítják. Kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy a tanulók képesek legyenek saját fejlődésük nyomán követésére, reális önértékelés kialakítására, valamint arra, hogy a megszerzett tudást és készségeket a gyakorlatban is eredményesen alkalmazzák.

4.5. A szakmai vizsgához kapcsolódóan szervezett egybefüggő felkészítés rendje

Intézményünkben a szakmai vizsgára való felkészülés folyamatosan, a szakmai képzés teljes időtartama alatt zajlik, a képzési és kimeneti követelményekhez (KKK) igazodva. Kiemelt célunk, hogy a tanulók a vizsgára történő felkészítés során átfogóan rendszerezék ismereteiket, gyakorolják a vizsgatípusokhoz kapcsolódó feladatokat, és elsajátítsák az eredményes vizsgázáshoz szükséges kompetenciákat.

Igény esetén az intézmény lehetőséget biztosít kiscsoportos vagy csoportos vizsgafelkészítő foglalkozásokra, amelyek a tanulók felzárkóztatását, illetve célzott gyakorlását szolgálják. Ez a támogatás a nappali tagozatos tanulók mellett a felnőttoktatásban részt vevő hallgatók számára is elérhető, ezzel biztosítva, hogy minden vizsgázó megfelelő segítséget kaphasson tudásának megerősítéséhez és sikeres vizsgateljesítményéhez.

5. Teljes körű egészségfejlesztési program

A megvalósuló átfogó prevenciós programok kötelező foglalkozás, egyéb foglalkozás vagy egyéb egészségfejlesztési és prevenciós tevékenység keretében

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné területére terjednek ki.

A szakképző intézményben megvalósuló teljes körű egészségfejlesztés módszertani útmutatóját az egészségfejlesztésért felelős országos intézet dolgozza ki.

Az intézmény nevelési programjának szerves része a teljes körű egészségfejlesztési program, amelynek megvalósítása egyszerre pedagógiai, népegészségügyi és társadalmi cél. Az intézményben olyan támogató környezet kialakítására törekszünk, amely elősegíti tanulóink testi-lelki jóllétét, erősíti az egészséges életmód iránti igényt, és hozzájárul a közösségi felelősségvállalás erősödéséhez. Az egészségfejlesztés fő feladata az egészségtudatos szemlélet megerősítése, az egyéni képességek fejlesztése, valamint a közösségi programok és a pozitív magatartásformák előtérbe helyezése.

A program akkor hatékony, ha az iskola mindennapjainak szerves részét képezi, nem korlátozódik egy-egy akcióra vagy közösségre. Ebben meghatározó szerepet játszik a teljes nevelőtestület, a diákok közössége, valamint a szülők, a fenntartó és a helyi civil szervezetek bevonása. Az intézmény ebben a szellemben vesz részt a Mozdulj, Debrecen! programsorozatban, amely a rendszeres testmozgást és az egészséges életmódot népszerűsíti, így motiválva tanulóinkat a sportos és tudatos életvitelre.

Intézményünk emellett szoros együttműködést ápol a Debreceni Alapellátási és Egészségfejlesztési Intézettel (DAEFI) is. A DAEFI prevenciós és szemléletformáló programjai fontos támogatást jelentenek diákjaink és pedagógusaink számára, hiszen hozzájárulnak a testi-lelki egészség megőrzéséhez, az önismeret erősítéséhez és a tudatos életvezetés kialakításához.

A teljes körű egészségfejlesztés eredményeként tanulóink magabiztosabban kezelik a stresszt, nyitottabbak lesznek a közösségi együttműködésre, és olyan autonóm személyiséggé válnak, akik képesek felelősen alakítani saját életmódjukat és jövőjüket.

6. Az elérhető pályaaorientációs szolgáltatások

A pályaaorientációs szolgáltatásaink célja, hogy támogassuk a tanulókat, szülőket és felnőtteket a pályaválasztási és pályakorrekciós döntéseikben. Szolgáltatásaink – mint a pályaaorientációs tesztek, kérdőívek, személyiség- és érdeklődésvizsgálatok – segítenek feltérképezni az egyén kompetenciáit, érdeklődési körét, és ezekhez illeszkedő továbbtanulási vagy szakmai irányokat javasolnak. Ajánlásaink nem kötelező érvényűek, inkább iránymutatást adnak, és elgondolkodásra, mérlegelésre ösztönöznek.

Célközönségünk:

- Általános iskolák végzős diákjai és intézményünk tanulói
- Szülők, családok
- Pályakorrekciót tervező, át- és továbbképzés iránt érdeklődő felnőttek

Jelenleg elérhető pályaeorientációs szolgáltatásaink a következők:

- **Nyílt napok**

Iskolánk minden évben megszervezi a nyílt napokat a hozzánk készülő 8. osztályos tanulók és szülei számára. Célunk, hogy bepillantást nyújtsunk az intézmény életébe, bemutassuk képzési kínálatunkat, a szakmák tartalmát, nyelvoktatásunkat, valamint az iskola közösségi és kollégiumi életét. A program része a tanórák és szakmai gyakorlati foglalkozások megtekintése, gyakorlati bemutatók, valamint tájékoztatók a felvételi eljárásról.

- **Felvételi tájékoztató**

Az intézmény minden tanévben közzéteszi a felvételi követelményeket és a meghirdetett szakmákat, valamint az azokhoz tartozó belső kódokat a jogszabályban meghatározott módon.

- **Iskolai honlap és közösségi média**

Az intézmény hivatalos honlapján és a Debreceni Szakképzési Centrum felületein naprakész információkat nyújtunk képzéseinkről, eseményeinkről, versenyeredményeinkről, nemzetközi programjainkról, valamint a felvételi eljárás részleteiről.

- **Városi és térségi pályaválasztási kiállítások**

Intézményünk minden évben részt vesz a pályaválasztási és pályaeorientációs rendezvényeken (pl. „Hello Szakma – Út a jövőbe!”, szakmafesztiválok, állásbörzék), valamint rendszeres kapcsolatban áll a környező települések általános iskoláival. Kollégáink pályaeorientációs előadásokat, bemutatókat tartanak, segítve ezzel a diákok és szülei döntését.

- **Pályaeorientációs nap**

Az aktuális tanév rendje alapján kijelölt tanítás nélküli munkanapon intézményünk saját tanulóit támogatja a pályaeorientációban. Ezen a napon előadásokat tartanak a felsőoktatási intézmények képviselői, duális partnereink, valamint munkaerőpiaci szakemberek. A tanulók első kézből kapnak tájékoztatást a továbbtanulási lehetőségekről, a munka világának elvárásairól és az érettségi utáni karrierutakról.

- **Karrierhét**

Iskolánk karrierhetet is szervez, amelynek célja, hogy interaktív előadásokkal, szakmai programokkal és gyakorlati szituációs feladatokkal támogassa tanulóinkat. A program során diákjaink találkozhatnak vállalati partnereinkkel, próbainterjún vehetnek részt, és valós munkaerőpiaci helyzeteket ismerhetnek meg. A karrierhét erősíti a pályaválasztási tudatosságot, segíti az önismeretet, valamint előkészíti a diákokat a munka világában való helytállásra.

A kollégium a tanulók pályaválasztását és továbbtanulási döntéseit külön programokkal is segíti, amelyek kiegészítik az iskolai pályaeorientációs tevékenységeket. A nevelőtanárok feladata, hogy a bentlakás során biztosítsák azokat a lehetőségeket, amelyek elősegítik a tanulók tudatos pályatervezését és jövőképük alakítását.

A kollégiumi pályaeorientációs támogatás keretében:

- **Pályaeorientációs esteket** szervezünk, ahol a tanulók interaktív formában kapnak információt a munkaerőpiaci lehetőségekről, szakmákról és továbbtanulási irányokról.
- **Meghívott előadókat** (volt diákok, vállalati partnerek, felsőoktatási intézmények képviselői) látunk vendégül, akik személyes tapasztalataikkal mutatják be a különböző életpálya-modelleket.
- **Kollégiumi tanulássegítés** keretében biztosítjuk a tanulók számára az egyéni konzultáció és felkészülés lehetőségét, valamint támogatást nyújtunk a pályaválasztási és felvételi eljárások során (önéletrajz-készítés, motivációs levél, interjúfelkészítés).
- **Közösségi programokat** szervezünk, amelyek során a tanulók csapatmunkában fedezhetik fel erősségeiket, képességeiket, és ezáltal tudatosabban készülhetnek a munka világára.

A kollégiumi pályaeorientációs tevékenységek célja, hogy a diákok szélesebb perspektívát kapjanak a lehetséges életutakról, és olyan készségeket sajátítsanak el, amelyekkel sikeresen tudnak alkalmazkodni a munkaerőpiaci elvárásokhoz.

7. A magasabb évfolyamba lépés feltétele

A magasabb évfolyamba lépés feltétele, hogy a tanuló az adott tanévben a közismereti és szakmai követelményeket teljesítse, és legalább elégséges szintű osztályzatot szerezzen minden tantárgyból, illetve a jogszabályban meghatározott vizsgákon. A tanulói teljesítmény értékelése folyamatos, írásban, szóban és gyakorlatban történik, amely során kiemelt cél a fejlesztő szemlélet és a reális önértékelés kialakítása.

A tanuló nem léphet magasabb évfolyamba, ha:

- a tanév végén háromnál több tantárgyból elégtelen osztályzatot szerez,
- a javítóvizsgán nem teljesíti a minimális követelményeket,
- a szorgalmi időszakban teljesítendő szakirányú oktatásról való igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja az adott tanévre vonatkozó összes szakirányú oktatási idő 20%-át,
- a szorgalmi időszakon kívüli, egybefüggő szakmai gyakorlatról való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja a gyakorlat időtartamának 20%-át, és a tanuló a hiányzást a következő tanév kezdetéig nem pótolja,
- sikertelen ágazati alapvizsgát tesz.

A tanulók teljesítményét a munkaközösségek egységesen meghatározott, százalékban kifejezett értékelési rendszere alapján minősítjük, amely tantárgycsoportonként eltérő lehet. Az értékelés során a javuló teljesítményt és a fejlődési tendenciát a pedagógus figyelembe veszi.

Az önként vállalt és emelt szintű tantárgyak esetén a részvétel kötelező. A tanuló számára előírt feladatok nem teljesítése vagy a követelmények elmulasztása ezekben az esetekben is az előmenetel feltételeit befolyásolja.

Intézményünk kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a tanulók a lemorzsolódást elkerüljék. Ezért a tanulmányi nehézségekkel küzdő diákok számára felzárkóztató foglalkozásokat, korrepetálásokat és egyéni fejlesztési lehetőségeket biztosítunk, melyek segítik a követelmények teljesítését és a sikeres továbbhaladást.

8. Egyéb szakmai programok

8.1 Projektoktatás

Intézményünkben a projektoktatás a tanulási folyamat egyik kiemelt módszertani eszköze, amely a tanulók aktív bevonására, önálló gondolkodására és együttműködési készségére épít. A projektek során a tanulók valós, a munkaerőpiacon is releváns problémákat oldanak meg, amelyhez az oktatók támogató, facilitáló szerepet töltenek be. A projektmunka lehetőséget ad a tantárgyak közötti kapcsolódási pontok feltárására, a komplex szemlélet kialakítására, valamint a kreativitás, a problémamegoldó képesség és az innovatív gondolkodás fejlesztésére.

A projektoktatás keretében kiemelt szerepet kap a projekthét, amelyet minden tanévben megszervezünk. Ilyenkor a tanulók csoportokban dolgozva, közismereti és szakmai tartalmakat egyaránt feldolgoznak, miközben együttműködnek egymással és a duális partnerekkel. Az ilyen komplex feladatok segítenek a tanulónak abban, hogy a tanórai keretek között megszerzett tudást gyakorlati helyzetekben alkalmazzák, valamint fejlesszék szociális és munkavállalói kompetenciáikat.

A projektoktatás szervesen illeszkedik az intézmény minőségirányítási rendszeréhez, amely támogatja a tanulásmódszertan tudatos fejlesztését, valamint a tevékenységközpontú és tanulási eredmény alapú módszerek következetes alkalmazását. A módszer elősegíti a differenciált oktatást is, hiszen a tanulók egyéni érdeklődésüknek és képességeiknek megfelelően kapcsolódhatnak be a feladatok megoldásába.

Az értékelés a projektoktatás során nem csupán szummatív jellegű, hanem hangsúlyosan megjelenik a diagnosztikus és fejlesztő értékelés is. A tanulók visszajelzést kapnak együttműködésükről, kreativitásukról és problémamegoldásukról, amely elősegíti a további fejlődésüket.

8.2 A tanuló felmentése az órák, foglalkozások látogatása, a követelmények ismételt teljesítése alól, továbbá a korábbi tanulmányai, megszerzett gyakorlatának beszámítása, valamint a szakmai oktatás időtartamának csökkentésének szabályai

Intézményünkben a tanuló teljesítményének elismerése és a korábban megszerzett tudás beszámítása kiemelt jelentőségű. Ennek megfelelően a szakmai oktatás során lehetőség nyílik arra, hogy a tanuló bizonyos órák és foglalkozások látogatása alól felmentést kapjon, amennyiben igazolni tudja a követelmények teljesítését.

A felmentés alapját képezhetik:

- korábbi, azonos vagy rokon szakmai tartalmú tanulmányok, amelyeket hiteles dokumentumokkal (bizonyítvány, oklevél, tanúsítvány) igazol;
- a szakmai gyakorlat során megszerzett tapasztalatok, amennyiben azok az adott képzés követelményeivel egyenértékűnek tekinthetők;
- sikeres előrehozott érettségi vizsga, amely teljesíti az adott tantárgy követelményeit.

A tanuló kérésére – indokolt esetben és a benyújtott dokumentumok alapján – az oktatói testület dönthet a követelmények ismételt teljesítése alóli mentesítésről. A felmentés nem automatikus, minden esetben egyéni elbírálás alá esik, amelyet az osztályfőnök, a munkaközösség-vezető és az intézmény vezetése egyaránt véleményez.

A korábbi tanulmányok és gyakorlat beszámítására a szakmai oktatásban tanulási eredmény alapú megközelítés érvényes. Ez azt jelenti, hogy a felmentéshez nem pusztán a tanulási időt, hanem az elsajátított ismereteket és kompetenciákat vizsgáljuk. A beszámítás eredményeképpen a szakmai oktatás teljes időtartama rövidíthető, amely lehetőséget teremt a tanuló számára, hogy gyorsabban jusson el a szakmai vizsgáig.

Az időtartam csökkentésére különösen a felnőttoktatásban és a felnőttképzésben van mód, ahol a tanuló előzetesen megszerzett ismeretei és munkatapasztalata a szakmai követelmények teljesítésébe beszámítható. Intézményünk biztosítja, hogy igény esetén a tanuló előzetes tudásmérést tegyen, amely alapján az oktatói testület meghatározza a felmenthető foglalkozásokat és az elismerhető tananyagtartalmakat.

A felmentések, beszámítások és időtartam-csökkentések rendje minden esetben összhangban van a hatályos szakképzési törvényekkel, valamint intézményünk szakmai programjával.

8.3 Az előkészítő évfolyam szakmai tartalma

Intézményünkben a két tanítási nyelvű képzésre jelentkező tanulók számára előkészítő évfolyam (9Kny) biztosítja a sikeres technikum tanulmányok megkezdéséhez szükséges kompetenciák megerősítését. Az előkészítő évfolyam célja, hogy a tanulók idegen nyelvi

készségei és tanulási stratégiái olyan szintre fejlődjenek, amely alkalmassá teszi őket a későbbi szaktárgyi idegen nyelvi tanulásra, valamint a B2+ szintű nyelvi követelmények teljesítésére.

Az évfolyam kiemelt szakmai tartalma:

- Intenzív idegennyelvi képzés: heti emelt óraszámában tanulják a választott idegen nyelvet (angol), amely kiterjed az általános nyelvi kompetenciák mellett a szaknyelvi alapok elsajátítására is.
- Második idegen nyelv alapozása: a tanulók lehetőséget kapnak második idegen nyelv tanulására (német, francia, orosz, kínai, holland), amely megalapozza a többnyelvűség fejlesztését.
- Tanulásmódszertan és önismeret: a tanulók megismerkednek olyan módszerekkel és technikákkal, amelyek segítik őket az eredményes tanulásban, az önálló munkaszervezésben és az önértékelés kialakításában.
- Digitális kompetenciák fejlesztése: az informatikai eszközök és alkalmazások tudatos használatának gyakorlása, amely támogatja az idegen nyelvi tanulást és a későbbi szakmai ismeretek elsajátítását.
- Közismereti alapozás (képességfejlesztés): a tantárgyi struktúrában szereplő közismereti tárgyak előkészítő jellegű tanulása, amely elősegíti a technikum szintű követelményekhez való felzárkózást.

Az előkészítő évfolyam végén a tanulók teljesítményét belső mérések, az idegennyelvi tanárok értékelése és a tanulmányi eredmények alapján vizsgáljuk. Az a tanuló, aki a B2+ szint eléréséhez szükséges fejlődést várhatóan nem tudja teljesíteni, tanulmányait az iskola más, nem két tanítási nyelvű osztályában folytathatja.

Az előkészítő évfolyam így egyszerre szolgálja a nyelvi előkészítést, a közismereti és szakmai alapozást, valamint a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését annak érdekében, hogy sikeresen vehessék a későbbi szakmai képzés kihívásait.

8.4 A felnőttek szakmai oktatására és képzésére vonatkozó speciális rendelkezések

Intézményünk a felnőttek szakmai oktatását és képzését a 2019. évi LXXX. törvény és a 12/2020. (II.7.) Korm. rendelet alapján szervezi meg, figyelembe véve a felnőttek élethelyzetéből fakadó sajátosságokat, valamint a munkaerőpiac elvárásait. Célunk, hogy a résztvevők olyan korszerű ismeretekhez és kompetenciákhoz jussanak, amelyek közvetlenül alkalmazhatók a gyakorlatban, és hozzájárulnak a foglalkoztatási lehetőségeik bővítéséhez.

A felnőttek szakmai oktatásának főbb sajátosságai:

- A felnőttek tanulói jogviszonyban vehetnek részt az oktatásban, amely elsősorban esti munkarendben szerveződik, de egyes tantárgyaknál online formában is biztosítjuk a részvételt.
- Az órák és foglalkozások beosztása rugalmas, a tanulók munkahelyi elfoglaltságához, családi életéhez igazodik.
- Az elméleti és gyakorlati tudás átadása szoros egységben történik, kiemelten kezelve a munkahelyi tapasztalatok beépítését.
- Lehetőség van korábbi tanulmányok és munkatapasztalat beszámítására, amely előzetes tudásméréssel igazolható, és így a képzési idő rövidíthető.
- A szakmai vizsgára való felkészülést az intézmény kiscsoportos vagy egyéni konzultációkkal is támogatja.

A felnőttek szakmai képzésének speciális szabályai:

- A képzésben a résztvevők nem tanulói jogviszonyban, hanem felnőttképzési szerződés keretében vesznek részt.
- A szakmai képzés olyan szakképesítések vagy részs szakmák megszerzésére irányul, amelyek szerepelnek a képzési és kimeneti követelményekben (KKK) vagy a szakmai képzési kínálatban.
- A felnőttképzés rövidített, célirányosabb tanulási folyamatot jelent, amely a résztvevők korábbi tudására, gyakorlatára épít.
- A képzések megszervezésénél kiemelt szempont a munkaerőpiaci igényekhez való illeszkedés, ezért a tananyagtartalmak és óraszámok igazodhatnak az adott ágazat elvárásaihoz.
- A résztvevők a képzésről tanúsítványt, sikeres szakmai vizsga esetén pedig államilag elismert bizonyítványt kapnak.
- A felnőttek szakmai képzése során a gyakorlat-orientált oktatás dominál, különös tekintettel a duális partnerek és vállalati együttműködések bevonására.

Intézményünk célja, hogy a felnőttek számára biztosított szakmai oktatás és képzés minden esetben támogassa az élethosszig tartó tanulást, a pályakorrekciót, valamint a munkaerőpiaci mobilitást. A képzési formák és módszerek rugalmas alkalmazásával lehetővé tesszük, hogy a résztvevők tanulmányaikat munkájuk és magánéletük mellett is eredményesen folytathassák.

8.5 Mesterséges intelligencia alapjai oktatás szakmai tartalma

A „Mesterséges intelligencia alapjai” tantárgy bevezetésének célja, hogy a tanulók korszerű, a 21. század digitális kihívásaihoz igazodó ismereteket szerezzenek a mesterséges intelligencia működéséről, alkalmazási lehetőségeiről és társadalmi hatásairól. A tantárgy önálló, kötelező tantárgyként jelenik meg a képzésben.

A tantárgy a technikumi képzés 9. évfolyamán kerül oktatásra, összesen 12 órában. Az órák megszervezése történhet heti rendszerességgel vagy tömbösített formában, az intézmény pedagógiai döntése alapján. A DSZC Bethlen Gábor Közgazdasági Technikum és Kollégiumban intézményi döntés alapján a tantárgy heti 2 órában, 6 héten keresztül kerül megszervezésre.

A tantárgy tartalma a mesterséges intelligencia alapfogalmaira és gyakorlati alkalmazásaira épül. A tanulók megismerkednek a mesterséges intelligencia működésének alapelveivel, a tanulási folyamataival, valamint a különböző felhasználási területekkel. A tananyag kiemelten foglalkozik a tudatos és kritikus eszközhasználattal, különös tekintettel a forráskritikára és az etikai kérdésekre. A tanulók betekintést nyernek az MI szerepébe a szöveg- és beszédfeldolgozásban, a kreatív tartalomkészítésben, a környezetvédelemben, valamint a tanulás támogatásában.

A tantárgy fontos eleme a gyakorlati szemlélet és az alkalmazásközpontú megközelítés, amely projektfeladatok megvalósításában is megjelenik. Ez elősegíti az önálló gondolkodás, a problémamegoldó képesség és a digitális kompetenciák fejlődését.

A tantárgy értékelése szöveges formában történik, „teljesítette” vagy „nem teljesítette” minősítéssel. A tanulók előrehaladásának nyomon követése folyamatos, a részvétel és az aktivitás kiemelt szerepet kap. A hiányzások kezelése az érvényes jogszabályoknak megfelelően történik.

A tantárgy hozzájárul ahhoz, hogy a tanulók tudatos, felelős és kritikus módon használják a mesterséges intelligencián alapuló technológiákat, valamint felkészüljenek a digitális világ és a munkaerőpiac elvárásaira.

9. Mellékletek

- 9.1. Képzések óratervi hálói
- 9.2. Közismereti kerettantervek
- 9.3. Az érettségi vizsgatárgyak vizsgakövetelményei
- 9.4. Képzési és kimeneti követelmények
- 9.5. Képzési programok a Debreceni Egyetemmel
- 9.6. Ágazati alapvizsga szabályzat
- 9.7. Duális partnerekkel közösen készített képzési program

A mellékletek az alábbi elérhetőségen érhetők el:

<https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1uneXoxbjt0Aa16Onq0GsV-5Z5PRc0nSi>

10. Záró rendelkezések

Jelen szakmai program 2026. március 16. napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg a korábbi szakmai program hatályát veszti. A szakmai program tartalmáért, aktualizálásáért az igazgató a felelős.

A szakmai programot a képzési tanács a szakképzésről szóló a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 323. § (2) bekezdése által biztosított jog alapján Debrecen, 2026. év március hónap 09. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

.....
a képzési tanács hitelesítő tagja

A szakmai programot a szakmai munkaközösség a szakképzésről szóló a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 147. § (3) a) pontja által biztosított jog alapján Debrecen, 2026. év március hónap 09. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

.....
a szakmai munkaközösség hitelesítő tagja

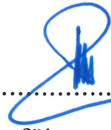
A szakmai programot az oktatói testület a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 51. § (2) bekezdésének 1. pontja által biztosított jog alapján Debrecen, 2026. év március hónap 09. napján tartott oktatói testületi értekezletén elfogadta.

.....
hitelesítő oktatói testületi tag

Záradék

A Debreceni SZC Bethlen Gábor Közgazdasági Technikum és Kollégium szakmai programját a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 81. § (1) bekezdés 5. pontja által biztosított hatáskörömben eljárva jóváhagyom.

Debrecen, 2026. év március hónap 16. nap

.....
főigazgató

A szakmai program jóváhagyásával egyetértek.

Debrecen, 2026. év március hónap 16. nap

.....
kancellár

